

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem polgárainak lapja

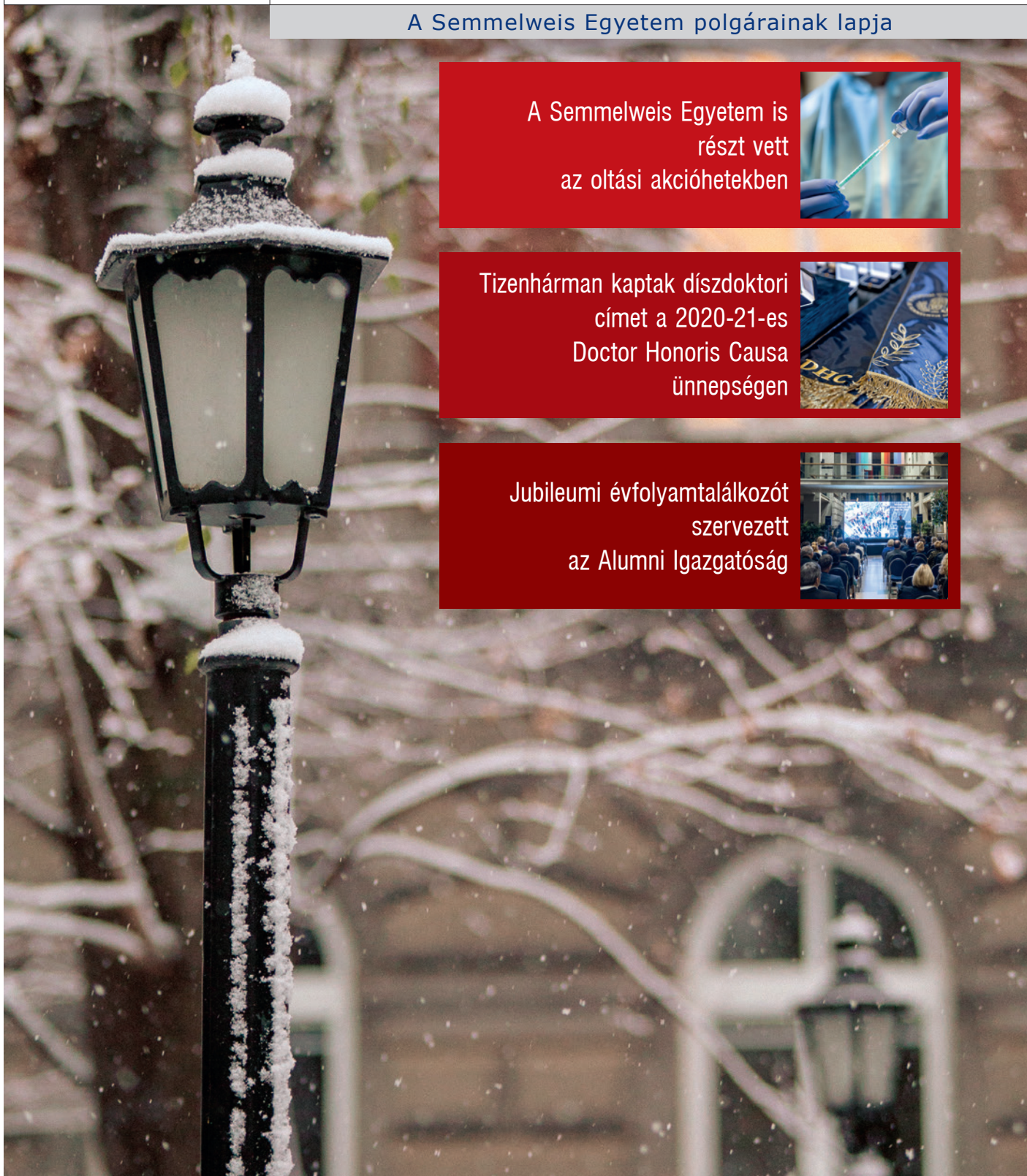
A Semmelweis Egyetem is
részt vett
az oltási akcióhetekben

Tizenhárman kaptak díszdoktori
címet a 2020-21-es
Doctor Honoris Causa
ünnepségen

Jubileumi évfolyamtalálkozót
szervezett
az Alumni Igazgatóság

SEMMELWEIS KIADÓ ISMERETTERJESZTŐ KIADÁNYAI

Egészségfejlesztés - egészségmegőrzés

Könyveink megvásárolhatók a Legendus Könyvesboltban, illetve a Lira Kereskedelmi hálózaton belül az egész országban, de egyre nagyobb igényt elégít ki webshopunk is.

4000 Ft-os kedvezményes áron
kapható a Legendus könyvesboltban!

- Mérete: B5
- Oldalszáma: 362+76 oldal kérdőív
- Ára: 4800 Ft

EGÉSZSÉG ELVITELRE

Minden, amit önmagadért tehetsz

„Magyarország vezető orvos- és egészségtudományi intézményeként a Semmelweis Egyetem fontos küldetése, hogy az egészség megőrzéséhez és a minőségi élethez hiteles információt és irányítást adjon a lakosság kezébe. Ez az egyedülálló, interaktív könyv egy különleges térkép, ami az Olvasókra szabott, teljesíthető célok kijelölése révén valós segítséget nyújthat egy egészségesebb életforma megtalálásához. Ragadja meg ezt az alkalmat, éljen vele!”

Prof. Dr. Merkely Béla
a Semmelweis Egyetem rektora

„A kezedben van. Talán kaptad, talán vetted. Rögtön kinyitottad, vagy csupán hosszas halogatást követően lapozod fel. Lehetőség. Te döntesz, hagyod-e porosodni, vagy megragadod, és élsz vele. Mindegy, hány éves vagy, mindegy, milyen testi adottságokkal, családi és anyagi háttérrel rendelkezel, sőt még az is mindegy, hova jártál iskolába és mi a szakmád! Rajtad múlik, hogy a jelenlegi állapotodhoz képest jobban érezd magad a bőrödben!”

Dr. Papp Magor
főszerkesztő
a Semmelweis Egészségfejlesztési
Központ mb. igazgatója

Könyvek

E-könyvek

Folyóiratok

Apropó

Poszter Box

Simmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.

LEGENDUS KÖNYVESBOLT

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.

Tel.: 210-4408, 459-1500/56353

Nyitvatartás: H-Sz: 9.00-16.00,

Cs: 9.00-18.00, P: 9.00-14.00

E-mail: info@semmelweiskiado.hu

www.semmelweiskiado.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem jogutódja.
A Semmelweis Egyetem
polgárainak lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora:
Dr. Merkely Béla

A szerkesztőbizottság elnöke:
Dr. Romics Imre
romics.imre@med.semmelweis-univ.hu

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
Dr. Fejérvy Pál professor emeritus

A lapszámot szerkesztette:
Dobozi Pálma
dobozi.palma@semmelweis-univ.hu
Telefon: 06-20-666-3195

Szerkesztőség:
Semmelweis Egyetem
Kommunikációs Igazgatóság
1085, Budapest Üllői út 26.
E-mail: hirek@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:
Urbán Beatrice
beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:
Fajt Mónika (EKK)
fajt@emk.sote.hu
Dr. Hermann Péter (FOK)
hermann.peter@dent.semmelweis-univ.hu
Dr. Kardon Tamás (NTI)
kardon.tamas@med.semmelweis-univ.hu

Dr. Karlinger Kinga (AOK)
karlinger.kinga@med.semmelweis-univ.hu

Kormos Ágnes
kormos.agnes@semmelweis-univ.hu

Dr. Köteles István (GYTK)
koteles.istvan@pharma.semmelweis-univ.hu

Márton Emőke
marton.emoke@semmelweis-univ.hu

Dr. Polgár Veronika (ETK)
polgarv@se-etk.hu

Pop Alexandra (HÖK)
popalexandra48@gmail.com

Dr. Szabóné Balogh Clarissa
claris@freemail.hu

Szepesi Dóra (MKF)
szepesi.dora1@semmelweis-univ.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)
tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis-univ.hu

Dr. Voszka István (AOK)
voszka.istvan@med.semmelweis-univ.hu

Címlapfotó: **Kovács Attila**

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweiskiado.hu

Igazgató: **Dr. Tancos László**

Layout: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:
Telek Katalin
telek.katalin@kiado.semmelweis-univ.hu

Nyomta és kötötte:
Érdi Rózsa Nyomda Kft.
Felelős vezető: **Juhász László**

ISSN 1586-6904

Beszámoló a Szenátus november 25-i üléséről A Semmelweis Egyetem tíz munkatársa vehetett át állami elismerést	4. oldal
A Semmelweis Egyetem is részt vett az oltási akciókban	5. oldal
Tizenhárman kaptak díszdoktori címet a 2020-21-es Doctor Honoris Causa ünnepségen	6. oldal
Elismerések egyetemi polgárokak a 35. OTDK záróülésén Dávid Lajos emlékérmét kapott dr. Sebők Szilvia Bárány Róbert Díjat nyert dr. Pap Domonkos Kiválósági díjjal ismerték el két egyetemi polgár munkáját	8. oldal
Az egyetem két munkatársa is bekerült a világ legidézettebb kutatói közé	9. oldal
Több mint 9,2 milliárd forintot nyert kutatás-innovációra a Semmelweis Egyetem	10. oldal
Megújul és átalakul a Kutatói Szalon – indul a Tudományos és Üzleti Szalon	12. oldal
A nagy hatású tudományos cikkek megírásáról tartott előadást dr. Gloviczki Péter	13. oldal
Jubileumi díszokleveleket adtak át a GYTK-n	14. oldal
Dr. Poór Gyula: Mindig a segíteni akarás motivált	15. oldal
Adatvezérelt egészség: továbbképzés-sorozatot indított az EKK Egyre több fiatal érdekel az egészségügyi menedzserképzés	16. oldal
Őssejteket segítik a Crohn-betegek gyógyulását a Semmelweis Egyetemen Új ajánlás a D-vitaminnal kapcsolatban	17. oldal
Európa legnagyobb biobank hálózatához csatlakozott az egyetem vezette hazai konzorcium Ikerkutatói konferenciát szervezett a Semmelweis Egyetem	18. oldal
A gyógyszerek idegrendszeri hatásait vizsgáló tanulmány jelent meg az egyetem közreműködésével Az autizmus terápiás lehetőségeinek javítására indult vizsgálat a Semmelweis Egyetemen	19. oldal
Szimposiumot tartottak a speciális ellátást igénylők fogászati-szájsebészeti rehabilitációjáról Nemzetközi projekt a Semmelweis Egyetem részvételével az antibiotikumrezisztencia felügyeletének fejlesztéséért	20. oldal
A poszt-COVID szindrómáról és a veséről a Senior Akadémián A Shanghai University of Traditional Chinese Medicine képzését végezték el az Egészségtudományi Kar oktatói	21. oldal
Bemutatták az Egészségfejlesztési Központ könyvét Ritmusok – Breznay András képei a Semmelweis Szalonban	22. oldal
Jubileumi évfolyamtalálkozót szervezett az Alumni Igazgatóság	23. oldal
A Semmelweis Egyetem szervezésében valósult meg a IX. Mérőldkő Konferencia Bronzérmes lett az egyetem csapata az úszó MEFÖB-on	24. oldal
Új, szabadon választható kurzus indul a Medikus Zenekarban zenélők számára	25. oldal
Kismarjai Kata az Instruktorképzés új vezetője	25. oldal
Dreimal gut investierte Zeit	26. oldal

Beszámoló a Szenátus november 25-i üléséről

A rektor előző egy éves tevékenységéről hallgatott meg tájékoztatót a Szenátus a november 25-i ülésen. A testület döntött egyebek mellett traumatológiai ellátás létrehozásáról az Ortopédiai Klinika bázisán, továbbá több szabadon választható tárgy elindításáról is.

Dobozi Pálma Kommunikációs Igazgatóság

Beszámolót hallgatott meg a Szenátus a rektor előző egy éves tevékenységéről a november 25-én megtartott ülésen. Dr. **Merkey Béla** a testület számára készített tájékoztatóban kiemelte: a Semmelweis Egyetem az elmúlt rendkívüli időszakban is kiemelkedően teljesített az oktatás, kutatás, betegellátás területén egyaránt, és ezáltal – mint fogalmazott a rektor – közelebb kerülünk a stratégiai célok megvalósításához. A világ TOP 100 egyeteme, Európa 5 legjobb gyógyító felsőoktatási intézménye közé való bejutás érdekében tett erőfeszítések már rövid távon is eredményt hoztak: a legújabb Times Higher Education rangsorban a 277. lett a Semmelweis Egyetem, amely 149 helyet lépett előre. A beszámolóban a rektor kitért arra, hogy a COVID-19 pandémia az elmúlt egy évben is jelentősen érintette a feladatellátást. A védekezésben továbbra is vezető szerepet tölt be a Semmelweis Egyetem, és ez nap mint nap megköveteli az intézmény és a munkatársak személyes helyállását is. Az egyetem járványban mutatott kiemelkedő teljesítménye ugyanakkor társadalmi megbecsültségét is fokozta; hazai és nemzetközi elismertsége is tovább nőtt az elmúlt időszakban, régiós vezető szerepe megszilárdult. A testület számára összeállított több mint 110 oldalas anyag utal a modellváltás sikeres előkészítésére és megvalósítására is, és kitér arra: aláírásra került a hosszú távú keretmegállapodás, valamint a következő hat évre szóló közfeladatfinanszírozási szerződés is. Szólt a rektor a humánerőforrás fontosságáról, a munkatársak megtartását célzó és megbecsültségét fokozó intézkedésekről, így például a teljesítményértékelésen alapuló differenciált bérrendezésről, valamint a Családbarát Egyetem Programról. A rektor beszélt az infrastruktúrát és a szervezetet érintő fejlesztésekről is, a forrásteremtési tevékenység (fundraising) megújításáról, az ellátás fejlesztéséről, valamint új képzések, szakok indításáról. Az elmúlt egy évben a rektori programmal összhangban megújult az egyetem Intézményfejlesztési Terve a 2021-24. közötti időszakra vonatkozóan. Jelentős fejlődés történt a kutatás, fejlesztés, innováció terén, továbbá nőtt a hallgatói és PhD-hallgatói létszám is. A rektor elnöklésével a Szenátus 145 határozatot hozott, amelyek az egyetem működésének és fejlesztési területeinek teljes spektrumát érintették.

A Szenátus döntése alapján traumatológiai ellátás jön létre az

Ortopédiai Klinika bázisán – ezzel új szakma jelenik meg a Semmelweis Egyetemen várhatóan 2022 első félévében. Ehhez kapcsolódóan együttműködési szándéknyilatkozatot kötött az egyetem a Péterfy Kórház-Rendelőintézet és Manning János Országos Traumatológiai Intézettel a VIII. kerületet érintő I-es progresszivitási szintű traumatológiai ellátás átvételéről. A klinika új neve ezzel párhuzamosan Ortopédiai és Traumatológiai Klinikává alakul. Az említett együttműködési szándéknyilatkozat szintén kitér a VIII. kerületi lakosok I-es progresszivitási szintű aktív belgyógyászati ellátásának átvételére is – ez a feladat az egyetem két belgyógyászati klinikáját érinti majd.

A Szenátus döntése alapján a *Bridzs alapjai* két kreditértékű, angol nyelvű szabadon választható tárgyként vehető fel a 2021/22-es tanév második félévétől. Mindez összefügg az egyetemen az idén létrehozott sportszakosztályi rendszerrel, amelyben a bridzs mint versenysport kapott helyet.

Jóváhagyta a testület a Fogorvostudományi Karon működő állandó bizottságok ügyrendjét.

Elfogadták az Egészségügyi Közzszolgálati Kar (EKK) Egészségügyi Menedzserképző Központ adatvezérelt egészségügy mesterképzési szak létesítését, valamint ennek képzési és kimeneti követelményeit. Az egészségügyben jelenleg zajló digitális átalakulás, az adatvezérelt döntéshozatali modellek előtérbe kerülése teszi szükségessé a hiánypótló képzés elindítását.

Megszavazta a testület az EKK Mentálhigiéné Intézet mentálhigiénés házasság- és család-lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak tantervének technikai jellegű módosítását. Döntöttek a *Fenntarthatóság az egészségügyben* (Sustainability in Healthcare) című angol nyelvű szabadon választható tárgy bevezetéséről az EKK-n, amelyet a tavaszi félévtől hirdetnek majd meg integrált kurzus formájában.

Jóváhagyták a Pető András Kar Szervezeti és Működési rendjének módosítását. A módosítást a karon a dékán közvetlen irányítása alatt augusztusban létrehozott új szervezeti egység beemelése, valamint a modellváltással összefüggő változások indokolták.

A doktorandusz önkormányzati (DÖK) választások nyomán megszavazták az egyetem egészére kiterjedő hatáskörrel rendelkező állandó bizottságok új doktorandusz tagjait.

Megalakulhat a Selye János Doktorandusz Szakkollégium, amely egy hiánypótló szakmai műhely kíván lenni az egyetemen.

Az egyetem tíz munkatársa vehetett át állami elismerést

A magyar felsőoktatás napja alkalmából a Semmelweis Egyetem tíz munkatársának adományozott kitüntetést az innovációs és technológiai miniszter. Díjat kapott dr. Sággy Éva, Feketéné dr. Szabó Éva, dr. Köles László, dr. Kovács József, dr. Tenk Miklósné dr. Zsebe Andrea, dr. Zelles Tibor, dr. Koller Ákos, dr. Sasvári Mária, dr. Tátrai-Németh Katalin Ilona és dr. Zrínyi Miklós.

Dobozi Pálma

Kommunikációs Igazgatóság

Dr. **Palkovics László** innovációért és technológiáért felelős miniszter a magyar felsőoktatás napja alkalmából kitüntetéseket adományozott az irányítása alá tartozó ágazatok területén végzett tevékenység elismeréseként. A díjakat dr. **Bódis József** felsőoktatásért felelős államtitkár és dr. **Hankó Balázs** helyettes államtitkár adta át a november 15-én megrendezett ünnepségen. A Semmelweis Egyetemről Miniszteri Elismerő Oklevelet vehetett át dr. **Sággy Éva**, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet adjunktusa. Az oklevéllel a példamutató, eredményes tevékenységet, nagyobb teljesítményt ismerik el.

A kiemelkedő oktatási-gyógypedagógiai munka, valamint a pedagógiai gyakorlatot segítő kiemelkedő tudományos tevékenység elismeréséért Apáczai Csere János-díjat kapott **Feketéné dr. Szabó Éva** stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes, a Konduktív Pedagógiai Központ igazgatója, mint arról már korábban beszámoltunk. Szintén Apáczai-díjat vehetett át dr. **Köles László**, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézetben végzett munkája elismeréseként; az egyetemi docens júliustól az Orálbiológiai Tanszék munkatársa.

Az oktatás érdekében hosszabb időn át kiemelkedően végzett munkáért a felsőoktatási intézmények dolgozóinak járó Trefort Ágoston-díjakat is átadták. Ezt az egyetemről dr. **Kovács József**, a Magatartástudományi Intézet egyetemi tanára, dr. **Tenk Mik-**

Foto: Innovációs és Technológiai Minisztérium

Iósné dr. Zsebe Andrea, a Pető András Kar dékánja vehette át. Szintén Trefort-díjban részesült **dr. Zelles Tibor** egyetemi docens a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézetben végzett munkája elismeréseként; ő júliustól az Orálbiológiai Tanszék munkatársa.

A felsőoktatás területén kiemelkedő oktatási, kutatási és nevelési munka, illetve iskolateremtő, nemzetközi elismertségű tevékenységért járó Szent-Györgyi Albert-díjat kapott **dr. Koller Ákos**, a Transzlációs Medicina Intézet egyetemi tanára és **dr. Sasvári Mária**, a Molekuláris Biológiai Tanszék nyugalmazott egyetemi tanára.

Az oktatói élethivatás melletti elkötelezettséget, az életpályája során kiemelkedő munkát jutalmazza az Eötvös József-díjjal, amelyet az egyetemről **dr. Tátrai-Németh Katalin Ilona**, a Diéteitikai és Táplálkozástudományi Tanszék főiskolai tanára és **dr. Zrínyi Miklós**, a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet nyugalmazott egyetemi tanára, professor emeritusa kapott meg.

A Semmelweis Egyetem is részt vett az oltási akcióhetekben

Megemelt kapacitással működtek az egyetem oltópontjai az országos szinten meghirdetett oltási akcióhetekben. Az első két hét sikeres volt, hiszen lényegesen több adag vakcinát adtak be a Semmelweis Egyetem oltópontjain, mint a korábbi hetekben. A harmadik akcióhét december 6-án, lapzártánkkor indult. A nyugodt karácsony azon múlik, hogy hányan veszik fel a harmadik oltást – hangsúlyozta **dr. Merkely Béla** rektor az akcióhetek kapcsán.

Szabó Ádám

Kommunikációs Igazgatóság

A november 22-28-a között országosan meghirdetett első oltási akcióhetet a járvány megfékezése és az áttoltottság növelése érdekében először egy héttel, majd lapzártánkkor még egy héttel meghosszabbította a kormány. Így a november 29. és december 12. között is megemelt kapacitással működtek a Semmelweis Egyetem oltópontjai. Előkészületek nélkül is várták az első, az elmaradt második vagy a harmadik vakcinájukért érkezőket, a várakozás és sorban állás elkerülése miatt azonban ajánlott volt előzetesen regisztrálni és időpontot foglalni.

Amint **dr. Merkely Béla** rektor elmondta, az orvoszakma figyelmé Izrael felé fordult, mert ők járnak előttünk a vakcinációban, Izrael úgy tudta megfékezni a negyedik hullámot, hogy 60 százalék feletti alapimmunizáltság után (az első két oltás, vagy a Janssenből az első adag), a harmadik oltást az érintett lakosság több mint 40 százaléka is felvette. Magyarországon is erre volna szükség ahhoz, hogy békésebb legyen az év végi és év eleji ünnepi időszak – mutatott rá a rektor.

Dr. Varga Péter, az Ellátásszervezési Igazgatóság igazgatója úgy értékelte, a kampány sikeres volt a Semmelweis Egyetemen. Az első héten csak az első három nap alatt annyi személyt oltottak be, mint korábban egy egész hét alatt. Az első két akcióhét alatt, december 4-én estig az egyetem munkatársai összesen 30 535 oltást adtak be. – A beadott vakcinák döntő többsége harmadik, úgynevezett booster oltás volt, de minden tizedik személy azért

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

jött, hogy felvegye az első oltását – tette hozzá. Jellemzően az emberek fele foglalás és előzetes regisztráció nélkül érkezett az oltópontokra – mutatott rá **dr. Varga Péter**.

Mindegyik oltóponton valamennyi, Magyarországon engedélyezett vakcina elérhető.

A Semmelweis Egyetem 11 ezer munkatársával, mintegy 30 klinikájával hazánk legnagyobb egészségügyi intézménye, és ennek megfelelően az egyik legnagyobb oltópontja is. Az egyetem munkatársai 2020. december 26-án az elsők között kezdték meg az állampolgárok beoltását, amely azóta is folyamatos: 2021. december 5-ig több mint 473 ezer vakcinát adtak be. Az intézmény munkatársai minden hazai kampányoltásban közreműködtek: 2021. január 7-től végezték a szociális intézmények és idősothtonok lakóinak és dolgozóinak oltását, amely a fővárosban a Semmelweis Egyetem feladata. 2021. február 4. óta folyik a családorvosok által beoltásra jogosultak vakcinációja, 2021. március 27-től itt indult el először a várandósok és szoptató édesanyák oltása, 2021. június 11-től pedig a 12-15 éves korosztály oltásában is részt vesz az egyetem. A lapzártánk előtt érkezett hír szerint várhatóan december 13-tól kezdődhet az 5-11 éves korosztály oltása is.

A Semmelweis Polgárok és a velük egy háztartásban élő családtagjaik részére az egyetem továbbra is online időpontfoglalási lehetőséget biztosít az oltópontokra. – Fontosnak tartjuk, hogy Önök hivatásukat a járvány negyedik hullámában is a legnagyobb biztonságban végezhesék, ezért a védekezési protokollok betartása mellett, a Semmelweis Egyetem rektora és klinikai központ elnöke mindenki számára határozottan ajánlja a 3. oltás beadatását, akik a hazai oltási rendnek megfelelően 6 hónapja megkapták első, illetve ismételt oltásukat és nem szenvedtek három hónapon belül COVID-19 fertőzésben. Csak így tudjuk hatékonyan fékezni a járványt – hangsúlyozta közös levélben **dr. Merkely Béla** és **dr. Szabó Attila**.

Az oltópontok, valamint az online időpontfoglaló felületek belső hálózatról elérhetőek az egyetemi honlap Munkatársaknak felületén.

Tizenhárman kaptak díszdoktori címet a 2020-21-es Doctor Honoris Causa ünnepségen

Idén tizenhárom kiemelkedő, az egyetemmel kapcsolatot ápoló, nemzetközi hírű professzor vehette át a Semmelweis Egyetem díszdoktori címét. A járvány miatt tavaly elmaradt a Doctor Honoris Causa ünnepség, ezért az akkori díjazottak is most vehették át díszdoktori címüket, együtt az idei év díjazottjaival. A Semmelweis Szalonban megtartott eseményt dr. Merkely Béla rektor nyitotta meg, aki emlékeztetett, 1967 óta immár 46. alkalommal adományoz az egyetem díszdoktori címet a karok felterjesztési alapján.

Fotók: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Deme Tamás, Kiss Viktória
Kommunikációs Igazgató

Az új díszdoktoraink avatása alkalmából rendezett Doctor Honoris Causa ünnepségünk egyetemünk tudományos életének egyik legkiemelkedőbb eseménye, ahol olyan nemzetközileg elismert munkássággal rendelkező professzorokat köszöntünk, akik fontos kapcsolatokat ápolnak egyetemünkkel – mondta köszöntő beszédében dr. **Merkely Béla** rektor. Felidézte, hogy legutóbb a Semmelweis Egyetem alapításának 250. jubileumi évében, 2019-ben adhattak át díszdoktori címet, a járványhelyzet miatt ugyanis erre az elmúlt évben nem volt lehetőség. Méltatta a Semmelweis Egyetem szerepét a pandémia elleni harcban és kiemelte, hogy a járványhelyzetben folytatott oktatási, kutatási és gyógyítási munka is hozzájárult ahhoz, hogy az egyetem történetében most először bekerült a világ legjobb felsőoktatási intézményeinek felső 1 százalékába.

Nem lehetne ilyen dinamikus a fejlődésünk, ha nem lennének olyan előremutató nemzetközi tudományos kapcsolataink, mint amilyenek az itt ülő professzorokkal kialakultak – jelentette ki dr. Merkely Béla. Kiemelte, bízik benne, hogy a díjazottak a jövőben is folytatják együttműködésüket az egyetem munkatársaival és segítik terjeszteni a Semmelweis Egyetem jó hírét világszerte. Az Általános Orvostudományi Kar felterjesztésére ebben az évben tízen kaptak díszdoktori címet. A díjazottak laudációját dr. **Kellermayer Miklós** dékán ismertette.

Dr. **Stefan Anker** kardiológus professzor, a szívelégtelenség specialistája, a berlini Charité Egyetemen a szöveti homeosztázis és kahexia területének vezetője. Fontos szerepet játszott a magyar és német kardiológus szakemberek közötti együttműködés előmozdításában, a Magyar Kardiológiai Társaság 2016-ban tiszteletbeli tagjának választotta. Szoros együttműködésben dolgozik a Semmelweis Egyetem Városmajori Szív- és Érgyógyászati Kli-

nikájával, több közös kutatásba is bevonta a klinikát és dr. Merkely Béla rektort mint az irányítóbizottság tagja, az együttműködésből pedig számos tudományos cikk született. Kutatási területei közé tartozik az akut és krónikus szívelégtelenség patofiziológiája és kezelése, valamint a kardiológiai eszköztérpia és a kardiovaszkuláris biomarkerek klinikai értékelése. Alapító főszerkesztője a Journal of Cachexia, Sarcopenia and Muscle és az ESC Heart Failure című folyóiratoknak, utóbbi az első nyílt hozzáférést, szívelégtelenséggel foglalkozó folyóirat.

Dr. **Gary Francis Baxter** a Cardiffi Egyetem Gyógyszerészeti és Gyógyszertudományi Iskolájának gyógyszerész professzora. Kutatási szakterülete a szívizom és a koszorúér biológiája, különös tekintettel

az akut szívinfarktus patofiziológiájára és farmakológiájára, valamint az ischaemia-reperfúziós sérülések elleni védelem molekuláris alapjaira. Az 1990-es évek eleje óta aktív együttműködésben áll hazai laboratóriumokkal, emellett több közös kutatási anyagot jegyez magyar társszerzőkkel. Dr. **Ferdinandy Péter** tudományos és innovációs rektorhelyettessel folytatott együttműködése sokat idézett cikkeket eredményezett vezető tudományos folyóiratokban. Ez a figyelemre méltó kooperáció a Semmelweis Egyetemmel jelenleg is folyamatban van, és további közös cikkek elkészítését célozza.

Dr. **Carlos José Bustamante** a molekuláris és sejtbiológia, a fizika és a kémia professzora a University of California, Berkeley egyetemen, az ottani Biofizika Tanszék vezetője. Az egyedi molekulás manipulációs módszerek és a polimerek rugalmasságának, a fehérjék és az RNS-hajtogatás elméleteiben elért eredményeivel forradalmasította a biológiai kutatást. Ő volt az első, aki mechanikusan manipulált egyes DNS-, fehérje-, RNS- és számos mechanoenzim-molekulát, köztük a riboszómát. Eredményei megváltoztatták a biokémia és a biofizika irányát, mivel olyan kísérletek elvégzését tették lehetővé, amelyek alig két évtizeddel ezelőtt még elképzelhetetlenek voltak. Együttműködése a Semmelweis Egyetemmel számos eredeti publikációt eredményezett, és egy Nanobiotechnológia és egyedi-molekula biofizika kutatócsoport létrehozását. Ezek az erőfeszítések segítettek életre hívni a Semmelweis Egyetem Békésy György Biofizikai Kutatóközpontját.

Dr. **Gerasimos Filippatos** az athéni National and Kapodistrian University kardiológus professzora, a szívelégtelenség specialista, az athéni Attikon Egyetemi Kórház kardiológiai klinikájának vezetője, a szívelégtelenséggel és kardio-onkológiával foglalkozó osztály igazgatója. Évtizedek óta dolgozik az Európai Kardiológiai Társaságban, innen ered barátsága és szakmai együttműködése dr. Merkely Béla rektorral és a magyar kollégákkal. Intézete számos klinikai vizsgálatban működött együtt a Városmajori Szív- és

Érgyógyászati Klinikával, amiből több közös publikáció is született. 2015 óta a Magyar Kardiológiai Társaság tiszteletbeli tagja. Több tudományos lap szerkesztésében is részt vett, emellett 5 könyvet is szerkesztett, köztük az ESC Textbook of Acute and Intensive Cardiac Care című kiadványt, amely a British Medical Association Medical Book Awards egyik díját is elnyerte.

Dr. Jude Fitzgibbon a londoni Queen Mary Egyetem rákgyógyász professzora, az egyetem Barts Rákkutató Intézetének munkatársa, a Rákgenetikai és Számítási Biológiai Központ vezetője. Kutatásai a leukémia és limfómák kialakulásáért és progressziójáért felelős genetikai változásokra, valamint ezek visszafordítását célzó terápiás stratégiákra összpontosítanak. Az elmúlt évtizedben széles körű együttműködést alakított ki a Semmelweis Egyetem I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet kutatócsoportjával, számos közös projektet és publikációt jegyeznek. Fitzgibbon professzor 2018 óta az intézet vendégprofesszora.

Dr. Hans Henkes nemzetközileg elismert intervenció neurodiológus professzor, a Klinikum Stuttgart, Katharinenhospital Neuroradiológiai Klinikájának orvosigazgatója. Klinikusként részt vesz a neurovaszkuláris rendellenességekben szenvedő betegek kezelésében. Emellett sikeres tudós is, közel 500 publikáció szerzője, 2014-ben csapatával együtt elnyerte az ESNR-Springer-díjat a Neuroradiology folyóirat legtöbbet idézett cikkéért. Több neurointervenció eszköz és kezelési mód feltalálója, nevéhez több mint 61 szabadalom fűződik. 2008-ban ő végezte el az első ún. stent-retriever trombektómiát az akut iszkémiás stroke kezelésére, azóta a mechanikus trombektómia világszerte elfogadott kezelési módszerré vált. Rendszeresen tart Budapesten előadásokat a német nyelvű oktatás keretében, és lelkesen támogatja a Semmelweis Egyetem stroke-ellátásának fejlesztését.

Dr. Udo Hoffmann a Harvard Medical School radiológia professzora, a Massachusetts General Hospital Radiológiai Intézet Kardiavaszkuláris Képző Osztályának vezetője. A szív- és érrendszeri (CV) képző területének egyik vezető kutatóintézte, a Cardiovascular Imaging Research Center alapítója. Szeretneá gazó multidiszciplináris kutatási programokat fejlesztett ki olyan területeken, mint pl. a mellkasi fájdalmak kezelése vagy a gyulladások szerepe az érlelmeszedéses szívbetegségben. A világ több vezető CV képző szakemberét is ő képezte ki, többek között a Semmelweis Egyetemen dr. **Maurovich-Horvat Pált**.

Dr. Pávóné-Gyöngyösi Mariann jelenleg a Bécsi Orvostudományi Egyetem II. Sz. Belgyógyászati Klinika kardiológus professzora, a Kardiológiai Tanszék posztgraduális képzésének vezetője és a Transzlációs Kísérleti Kardiológiai Laboratórium vezetője. 2006 óta az Európai Kardiológiai Társaság tudományos ösztöndíjasa, számos rangos kitüntetés díjazottja. Kutatási és klinikai érdeklődése kiterjed az iszkémiás szívbetegségekre, az intervenció kardiológiára, a sejt- és génelapú terápiára, a szívelégtelenségre, valamint a kardiotoxicitásra. Dr. Ferdinandy Péter rektorhelyettesel 1994 óta működik együtt a molekuláris biológia, biokémia és a klinikai kardiológia területén, több közös projekten dolgoztak, amik hozzájárultak ahhoz, hogy számos magyar és osztrák PhD-hallgató és posztdoktor vehessen részt a kétoldalú együttműködésben.

Dr. Shahrokh François Shariat urológus, a Bécsi Orvostudományi Egyetem Urológiai Tanszékének és Átfogó Rákközpontjának professzora és vezetője. Több mint 1400 tudományos cikk szerzője, nevéhez 4 szabadalom is kötődik, és több mint 80 nemzeti és nemzetközi díjat kapott. 25 tudományos társaság és 26 tudományos folyóirat szerkesztőbizottságának tagja. 2013 óta aktív tudományos és klinikai együttműködést folytat a Semmelweis Egyetem Urológiai Klinikájával, amelyből 18 nemzetközi publikáció született, valamint számos tudományos és klinikai csepreprogramot eredményezett.

Dr. Ondrej Viklicky belgyógyász, nefrológus, a prágai Klinikai és Kísérleti Orvostudományi Intézet (IKEM) transzplantációs laboratóriumának vezetője, a Transzplantációs és Nefrológiai Osztály igazgatója és professzora. Nemzetközileg elismert nefrológus és tudós, az európai nefrológia és szervátültetés egyik kiemel-

kedő alakja. Számos nemzetközi konferencia szervezője, köztük a 2014 óta minden évben megrendezésre kerülő Nefrológiai és Transzplantációs Konferenciáé, amelynek főszervezőjeként minden évben meghívja a Semmelweis Egyetem előadóit, és támogatja az egyetem fiatal szakembereinek részvételét. A Magyar Nefrológiai Társaság tiszteletbeli tagja, számos közös tudományos publikációja jelent meg a Semmelweis Egyetemen közreműködésben.

Az Egészségügyi Közzolgálati Kar által felterjesztett díszdoktor dr. **Szócska Miklós** dékán méltatta.

Dr. Hans Henri Marcel Paul Kluge orvos, népegészségügyi szakértő és egészségügy-kutató, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) európai regionális igazgatója. Olyan kutatási és fejlesztési programok fűződnek a nevéhez, mint a modern alapellátás koncepciójának kidolgozása, a betegségteher elleni védelem újszerű mérése, vagy a gazdasági válság egészségügyi ellátórendszerre gyakorolt hatásának vizsgálata. A Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központjához (EMK) csaknem két évtizedes szakmai kapcsolat fűzi. A közös projektek közé tartozik például a WHO fertőző betegségekkel szembeni hatékonyabb megküzdést támogató oktatóprogramja, a változtatásmenedzsment program, valamint a betegségteher elleni védelem újszerű mérőszámjainak kidolgozása és monitorozása, melyek az EMK kutatóinak közreműködésével készültek.

A Doktori Iskola által felterjesztett két díszdoktor laudációját dr. **Benyó Zoltán**, a Doktori Tanács elnöke ismertette.

Dr. Markó-Varga György vegyészprofesszor, a svédországi Lundi Egyetem Biomedikai Mérnöki Tanszéken a Klinikai Fehérjettudományi és Képző Részleg vezetője. Az egyetemen egy nagy méretű, rákkal kapcsolatos biobankot hozott létre. A rák és különösen a rosszindulatú melanoma proteomikájának nemzetközileg elismert szakértője, csapatával együtt meghatározta a melanoma első proteom atlaszát, ami mára teljessé tette a melanoma genom atlaszát. A melanoma kutatás területén kiterjedt együttműködést folytat a Semmelweis Egyetem több tanszékével, amelyből 2015 óta 12 közös nemzetközi publikáció született.

Dr. Andrea Olschewski a kísérleti aneszteziológia professzora a Grazi Orvostudományi Egyetemen. A tüdőkeringés, illetve a tüdőérrendszeri betegségek nemzetközileg elismert szakértője. Az irányítása alatt létrehozott transzlációs kutató- és képzési központ, a Ludwig Boltzmann Intézet mára a fiatal tudósok nemzetközileg elismert kutatási és képzési központjává vált. Debrecenben született és végezte orvosi tanulmányait, a későbbiekben pedig több sikeres együttműködést valósított meg a Semmelweis Egyetem Enyedi-csoportjával.

A laudációkat követően dr. Merkely Béla, dr. Kellermayer Miklós, dr. Szócska Miklós, valamint dr. Benyó Zoltán adta át a díszdoktori címről szóló oklevelet és stólat a díjazottaknak, majd a frissen avatott díszdoktorok szóltak röviden.

Elismerések egyetemi polgároknak a 35. OTDK záróülésén

Bódi Bernadett

Kommunikációs Igazgatóság

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT) ünnepi záróülését a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Dísztermében rendezték meg november 24-én, ahol több elismerést is átvehettek az egyetem polgárai. Az Orvos- és Egészségtudományi Szekcióban Pro Scientia Aranyérmet vehetett át az Általános Orvostudományi Kar két hallgatója, **Kotmayer Lili** és **Bátai Bence**. A Pro Scientia és Pro Arte Aranyérmekre azok a

hallgatók pályázhatnak, akik az OTDK-n tagozati első helyezést értek el.

Az OTDT 49 Mestertanár Aranyérmet is odaítélt azoknak az oktatóknak, akik munkája jelentősen hozzájárult a tudományos diákköri tevékenység és az abban részt vevő hallgatók sikeréhez. Az elismerést a Semmelweis Egyetemről dr. **Szijártó Attila**, az egyetemi Tudományos Diákköri Tanács (TDT) elnöke, a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika igazgatója, valamint dr. **Radovits Tamás**, a TDT alelnöke, a Kardiológiai Tanszék egyetemi tanára vehette át.

Dávid Lajos emlékérmét kapott dr. Sebők Szilvia

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Bódi Bernadett

Kommunikációs Igazgatóság

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Kórházi Gyógyszerészeti Szervezetének legrangosabb szakmai kitüntetésével, Dávid Lajos emlékérmével ismerték el dr. Sebők Szilvia munkáját. Az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet munkatársa, a Klinikai Központ főgyógyszerésze a Kórházi Gyógyszerészek XXIII. Kongresszusán vehette át a kitüntetést.

Dr. **Sebők Szilvia** 2010 óta dolgozik a Semmelweis Egyetemen. Kezdetben az egyetemet gyári gyógyszerekkel, fertőtlenítő szerekkel, kötszerekkel ellátó Gyári Készítmények Osztály vezetőjeként, 2020. augusztus 1. óta az egyetem teljes gyógyszerellátását irányító főgyógyszerészként tevékeny-

kedik. Elhivatottsága példaértékű, hihetetlen munkabíráásával, lényeglátásával inspirálja környezetét, elnökségi tagként segítette a szakmai szervezet munkáját – hangzott el a méltatásban. – Alapvetően nem a kitüntetésért dolgozom, mégis jóleső érzés, hogy a kórházi-klinikai gyógyszerészet területén végzett munkámat gyógyszerész kollégáim a Dávid Lajos emlékérmével ismerték el – fogalmazott a díj kapcsán dr. Sebők Szilvia. Mint azt felidézte, 2006-os végzését követően kórházi gyógyszerészként helyezkedett el. Később tett egy kitérőt a közforgalmú gyógyszerészet felé, de ez idő alatt is hiányozott neki a kórházi munka. Mind a patikai, mind a kórházi-klinikai területben közös, hogy a betegekért dolgozunk, de a klinikai gyógyszerészet esetén egy team tagjaként segítjük az orvosok, egészségügyi szakdolgozók munkáját, hogy a betegek mindenkor a megfelelő gyógyszeres terápiában részesülhessenek. Így közvetlen részesei lehetünk a betegek gyógyításának – mutatott rá. Hozzátette, jelenleg főgyógyszerészi munkájának jelentős részét szervezési feladatok teszik ki, de igyekszik a klinikai gyógyszerészi tevékenység napi eseményeit is nyomon követni.

Bárány Róbert Díjat nyert dr. Pap Domonkos

Bódi Bernadett Kommunikációs Igazgatóság

Dr. **Pap Domonkos**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika MTA-SE Gyermekgyógyászati és Nephrológiai Kutatócsoport tudományos munkatársa nyerte el az idei évben a 35 év alatti fiatal kutatókat elismerő Bárány Róbert Díjat, amelyre magas tudományos értékű pályaművel, valamint egyéni munkával elért eredménnyel lehetett pályázni. A díjazott *Új típusú gyulladásgátló vegyületek azonosítása és felhasználása* című pályamunkájával nyerte el az elismerést. A pályamű egy új típusú gyulladáscsökkentőket beazonosító európai és nemzetközi szabadalmi beadványhoz kapcsolódik, melyet a dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes által vezetett ELKH-SE Gyermekgyógyászati és Nephrológiai Kutatócsoport tagjai (dr. Pap Domonkos, dr. **Szebeni Beáta**, dr. **Veres-Székely Apor**, dr. **Vannay Ádám**) nyújtottak be a Semmelweis Innovációs Központtal együttműködve.

Fotó forrása: dr. Pap Domonkos

A Junior Prima díjas kutatónak elsőként sikerült átfogó, in vitro és in vivo kísérletek segítségével igazolni egy hatóanyagról annak széles körű gyulladáscsökkentő és szöveti hegesedést gátló hatását. Az eredmények alapján a hatóanyag alkalmazható lehet több, jelenleg megoldatlan terápiájú betegség kezelésében, így például a SARS-CoV-2 vírusfertőzés következtében kialakuló súlyos gyulladás és hegesedés mérséklésére a tüdőben.

Kiválósági díjjal ismerték el két egyetemi polgár munkáját

Horváth Dóra

Kommunikációs Igazgatóság

Kiváló rezidens 2021 címet vehetett át dr. **Keszthelyi Márton**, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika rezidense a Medicina Fórum díjátadóján. PhD-képzését 2020-ban, az Urológia Program keretében fejezte be. 2019 óta aktív tagja a HPV Centrum működte-

tésének és a Nőgyógyászati Daganatsebészeti Centrumban zajló betegutak menedzselésének.

Az év *medikusa 2021* díjat **Kotmayer Lili**, az Általános Orvostudományi Kar hallgatója nyerte el, aki elsőéves orvostanhallgatóként csatlakozott az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetben működő MTA Lendület Molekuláris Onkohematológia Kutatócsoporthoz.

Az egyetem két munkatársa is bekerült a világ legidézettebb kutatói közé

Megjelent a világ legtöbbet idézett kutatóinak legfrissebb listája – az erre felkerülő három, Magyarországon dolgozó szakember közül kettő a Semmelweis Egyetem kutatói: dr. Ferdinandy Péter az intézmény tudományos és innovációs rektorhelyettese, míg dr. Szállási Árpád az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet egyetemi docense. A kutatói lista a multidiszciplináris nemzetközi tudományos adatbázis, a Web of Science válogatott tartalmain alapul.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Szabó Ádám Kommunikációs Igazgatóság

A most megjelent lista a Web of Science adatbázisban társszerzős *Highly Cited* (HC), vagyis magas idézettségűnek minősített cikkek száma szerint rangsorolja a kutatókat. A HC minősítést azok az utolsó 10 évben megjelent közlemények kapják meg, melyek szakterületükön belül az ugyanabban az évben megjelent közlemények közül a legidézettebbek top 1 százalékába tartoznak. A tudományos világban az idézettség a tudományos hatás mérőszáma. A rangsorban 21 tudományterület valamelyikén, vagy egyszerre több tudományterületen együttesen (cross-field) kiemelkedően idézett kutatók szerepelnek. A lista összeállítói a rangsoroláshoz a 2010 és 2020 között megjelent HC közleményeket vették alapul. Minél több kutató tevékenykedik az adott tudományterületen, annál több magasan idézett publikációra van szükség a bekerüléshez.

A Highly Cited Researchers, vagyis legtöbbet idézettek 2021-es listájára három hazánkban dolgozó magyar kutató került fel, kettő közülük a Semmelweis Egyetem munkatársai. Dr. **Ferdinandy Péter** tudományos és innovációs rektorhelyettes, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet igazgatója, egyetemi tanára 15 magasan idézett közleménnyel a több tudományterületet együttesen számba vevő cross-field kategóriában került fel a listára 2014, 2017 és 2020 után immár negyedszer. – Egy ilyen listára való felkerüléshez folyamatos fejlődésre és publikációkra van szükség az adott tématerületeken – magyarázta a rektorhelyettes. Hozzátette: az eredeti és összefoglaló közlemények egyaránt fontosak, hiszen bár jellemzően utóbbiakat idézik a legnagyobb számban, kiemelkedő citációt csak azok tudnak elérni, akik folyamatosan közzétesznek saját megfigyeléseket is, így hitelességet szerezve a tudományos társadalomban. Dr. Ferdinandy Péter szűkebb szakterületéről kiemelte az új terápiák kidolgozásához alkalmazott társbetegségek modellezését. A különböző gyógyszerek és terápiák fejlesztésénél ugyanis fontos figyelembe venni a különböző társbetegségek együttes hatását. Infarktus elleni gyógymódok fejlesztésénél például a szív molekuláris hálózatát egyéb kórképek is befolyásolhatják, a gyógyszercélpontok fejlesztésénél pedig ezt is számításba kell venni – magyarázta. – Kifejezetten büszke vagyok rá, hogy tudományos eredményeim legnagyobb részét Magyarországon, hazai laboratóriumokban végzett munkával értem el – tette hozzá.

Dr. **Szállási Árpád**, az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet egyetemi docense a Farmakológia és toxikológia területén megjelent 4 magasan idézett publikációjával jutott a legjobbak közé. 2018 óta tartozik a Semmelweis Egyetem kötelékébe, korábban többek között az amerikai Nemzeti Rákkutató Intézet és a svéd Karolinska Intézet munkatársa volt, de tevékenykedett a gyógyszerfejlesztés területén is, az Egyesült Államokban pedig gyakorló orvosként praktizált. Legmagasabban idézett közleményeit a neurofarmakológia területén publikálta. – A resiniferatoxin nevű vegyületet kutattam, ami a kapszaicin ultrapotens természetes analógja. Ennek segítségével tudtuk elsőként igazolni 1990-ben, hogy létezik kapszaicin receptor a fájdalomérző idegekben. A receptort klónoztam később **David Julius**, aki 2021-ben orvosi Nobel-díjat kapott felfedezéséért. A receptorcsaládhoz tartozó TRPV1 antagonistákkal, mint potenciális fájdalomcsillapító gyógyszerekkel számos gyógyszergyár foglalkozik – magyarázta dr. Szállási Árpád.

– A Semmelweis Egyetem azt az elvárást támasztja kutatói felé, hogy minél jobban idézett publikációkat tegyenek közzé a legnevesebb folyóiratokban, ehhez pedig a megfelelő háttér mellett komoly támogatást is biztosít számunkra – mutatott rá dr. Ferdinandy Péter. A tudományos és innovációs rektorhelyettes a Semmelweis Tudományos és Innovációs Alap belső pályázataival mellett kiemelte a jelenleg kialakítás alatt álló kutatás-fejlesztési-innovációs támogatási rendszert, melynek célja, hogy levegye az adminisztratív terhet a kutatókról, akik így minél inkább a tudományos munkára tudnak koncentrálni.

– Emellett a KFI támogató rendszer előadásokkal, rendezvényekkel és szakmai iránymutatásokkal segíti az egyetem munkatársait a publikációs stratégia kidolgozásában. Ilyen volt például dr. **Gloviczki Péter**, a Semmelweis Egyetemen végzett nemzetközi hírű érsebsz, a Semmelweis Budapest Award 2020. évi díjazottjának előadása (cikkünk erről a 13. oldalon). A magas színvonalú szakmai munka mellett nagyon fontos a tudománykommunikáció – nem elég ugyanis megírni egy jó publikációt, azt el is kell juttatni minél több szakemberhez – magyarázta dr. Ferdinandy Péter, felhívva a figyelmet a nemzetközi társaságok és egyesületek, a szakmai konferenciák, valamint a közösségi média jelentőségére. A listán szereplő harmadik magyar kutató dr. **Szolnoki Attila** (Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Intézet).

Több mint 9,2 milliárd forintot nyert kutatás-innovációra a Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem nyerte el a legnagyobb összegű támogatást az idei Tématerületi Kiválósági Program keretében: az egyetem 11 kutatási projektje több mint 9,2 milliárd forintnyi forráshoz jut a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból 2025 végéig.

Fotó illusztráció: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Dobozi Pálma

Kommunikációs Igazgatóság

Az intézmények kiválóságát ösztönző Tématerületi Kiválósági Programot 2021. augusztus 16-án hirdette meg a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH). A program 2025 végéig biztosít forrásokat elsősorban egyetemi tudásközpontoknak és kutatóhelyeknek kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységeikhez, legyen az alap kutatás, alkalmazott kutatás vagy kísérleti fejlesztés.

A november 25-én kihirdetett eredmények alapján összesen 11 Semmelweis Egyetemhez köthető pályázat nyert el támogatást több mint 9,2 milliárd forint értékben. Ezzel mind a támogatott projekt számát, mind a támogatás összegét tekintve az első helyen áll az egyetem az intézmények között.

A dr. **Mócsai Attila**, az Élettani Intézet mb. igazgatója vezette *Molekuláris biológia – Molekuláris orvostudományi kiválósági kutatások a Semmelweis Egyetemen* (MOLORKIV) című projekt célja különböző betegségek molekuláris alapjainak a megértése, új diagnosztikai és terápiás eljárások megalapozása. A pályázat három stratégiai témakört érint: a halálozási statisztikák élen szereplő daganatos betegségeket, a fertőző és immunológiai betegségeket (beleértve a COVID-19-et is); valamint a genetikailag determinált betegségeket. A tervezett projekt a Semmelweis Egyetem 25 kutatócsoportjának szoros együttműködésben valósul meg.

A *Transzlációs kutatások és innováció az iszkémiás szívbetegség és társbetegségei diagnosztikájában és terápiájában* tématerületi kutatást dr. **Ferdinandy Péter** tudományos és innovációs rektorhelyettes, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet igazgatója vezeti. A projekt elsősorban a leggyakoribb népbetegségnek számító kardiovaszkuláris megbetegedésekhez társuló metabolikus betegségek (pl. a hiperlipidémia, a metabolikus szindróma, az elhízás, a cukorbetegség) megelőzésében és terápiájában alkalmazható kutatásfejlesztést céloz meg 6 egyetemi kutatóintézet és kutató klinika bevonásával. A projektben új célkitűzésként jelenik meg a hiperlipidémia, vagyis a magas vérszint talaján kialakuló hasnyálmirigy betegségek terápiás fejlesztése,

ezek ugyanis cukorbetegséghez is vezethetnek, így közvetlenül visszahatnak a kardiovaszkuláris megbetegedésekre. Cél továbbá a COVID-19 és egyéb fertőző betegségek többszervi elváltozásainak modellezése is.

A dr. **Merkely Béla** rektor, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika igazgatója vezette *Egészséges nemzet: biztonság és eredményesség a verseny- és szabadidő sportban* pályázat keretein belül folyó kutatások három fő témakör köré csoportosulnak. Az első a versenysportolók – kiemelten a korábban kevésbé vizsgált ifjúsági (12-18 év közötti) sportolók – részletes sportolói szűrése, teljesítménydiagnosztikája és összességében utánpótlásnevelés elősegítése. A második, a biztonságos szabadidő sporttevékenység elősegítése, a Semmelweis Egyetem által nyújtott szűrőprogramok szélesebb körben elérhetővé tételével, a szabadidősport, illetve a *master* életkorban végzett sport népszerűsítésével. A harmadik témakör elemei pedig a társadalmi mozgósítás, az egészséges életmód, a kezdő sportolók biztonságának és helyes sportág választásának elősegítése. Mindezen feladatok megvalósításához elengedhetetlen egy komplex, mesterséges intelligenciára épülő digitális sportolói regiszter létrehozása.

A *Felfedező, klinikai és kognitív idegtudományi kutatások a Semmelweis Egyetemen* (SEMMELEWEIS NEUROSCIENCE) tématerületi kutatás – melynek vezetője dr. **Réthelyi János**, a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika igazgatója – egyik célja a jelenleg is sikeresen folyó idegtudományi kutatások folytatása, a felfedező, kognitív és klinikai idegtudományi területeken egyaránt. Különös hangsúlyt kapnak az előző időszak kiemelt témái, így a kísérleti neurobiológiai, neuropatológiai, neurofarmakológiai, genetikai vizsgálatok, valamint a stroke-ra, demenciára, Parkinson-betegségre, szkizofréniára, bipoláris betegségre, személyiségzavarokra, autizmus spektrumzavarra, poszt-traumás stressz zavarra, figyelemhiányos-hiperaktivitási zavarra irányuló, a legmodernebb módszereket alkalmazó kutatások. Ezzel párhuzamosan a program kiírásának megfelelően egy új multicentrikus COVID-19/Poszt-COVID vizsgálat is indul a tématerület betegellátó szervezeteinek közös részvételével, amely célja a témában jelenleg is futó vizsgálatok összefogása, a COVID-19/Poszt-COVID állapotok neurológiai, pszichiátriai és pszichológiai vonatkozásainak prospektív kutatása.

Az *Interdiszciplináris öregedéstudományi kutatások a Semmelweis Egyetemen* téma vezetője dr. **Tabák Ádám**, a Belgyógyászati és Onkológiai Klinika kutatóprofesszora. A magyar társadalom rohamosan öregszik, jellemzően *sikertelenül*, melyet tükröz az egészségben eltöltött életevek alacsony volta. A javasolt kutatások vizsgálják a magyar lakosság sikertelen öregedésének okait és a feltárt problémák kezelésére jó gyakorlatok azonosítását és kifejlesztését célozzák. A kutatások célkeresztjében a Semmelweis Egyetem saját időszódó dolgozói állnak (Semmelweis Study). A javasolt interdiszciplináris vizsgálatok a Semmelweis Egyetem és a kormányzat együttműködésének keretében kidolgozandó, az időügyi politika stratégiák bázisaként szolgáló átfogó Nemzeti Sikeres Öregedésért Program megalkotásához kívánják a szakmai alapokat biztosítani.

A *Semmelweis Federált Adattárház kialakítása a nemzeti genomikai adatok adatvédelmet biztosító megosztásának támogatására* (SEFA) tématerületi kutatás irányítója dr. **Molnár Mária Judit**, a Genomikai Medicina és Ritka Betegségek Intézete vezetője. A Semmelweis Biobank Hálózat mintegy 100 ezer egyén biológiai mintáit és klinikai adatait őrzi. Ezt az adatvagyonot azonban diverz, fragmentált, egymással nem kompatibilis adatgyűjtő rendszerek kezelik.

Az egyetem adatbázisait egységesítő adattárház nemcsak orvosi biológiai kutatások, hanem a magyar társadalom egészségi állapotáról is torzítatlan képet mutató adatvagyon csírája lesz. Cél a Semmelweis Egyetemen belül egy egységes adatmodellre szabványosított nagyméretű federált adatforrásokból álló hálózat létrehozása.

A Pacemakerrel és beültetett defibrillátor eszközzel rendelkező betegek biztonságos telemetriás utánkövetése és gondozása című kutatás – amelynek vezetője dr. Merkely Béla – célja egy országos telemetriás központ létrehozása, amely döntéselőkészítő információkkal és felügyeleti funkciókkal támogatja a pacemakerrel és beültetett defibrillátorral (CIED eszközökkel) rendelkező szívelégtelenségben szenvedő betegeket ellátó centrumok tevékenységét. A projekt keretében egy olyan telemonitoring rendszer jöhet létre, amely minden szempontból magas színvonalon és biztonságosan képes ellátni e betegek távmonitorozását, illetve mesterséges intelligencia alkalmazásával folyamatosan fejleszti az ellátási protokollt. A projekt keretében a Semmelweis Egyetemhez integrált országos hatókörű Telemetriás Központ jön létre.

Dr. **Pircs Karolina Milena**, a Transzlációs Medicina Intézet tudó-

mányos főmunkatársa a vezetője a *MiND+ Memória és kognitív zavarokat javító indukált Neuronális Drug-screening platform kutatása és fejlesztése* projektnek. A pályázat célja az öregedéshez kapcsolódó kognitív rendellenességek új, piaci alapú gyógyszer-tesztelési stratégiájának kidolgozása humán bőrsejtekből, direkt átprogramozott indukált neuronok módszertanát alkalmazva. Az új modellrendszer képes a humán idegsejtek öregedésének tanulmányozása előtt álló jelenlegi korlátok legyőzésére. A különböző korú donorokból származó indukált neuronok összehasonlításával teljesen új és humán releváns információkat nyerhetünk az öregedés során bekövetkező változásokról.

A Transzlációs reumatológia – Transzlációs reumatológiai kiválósági kutatások a Semmelweis Egyetemen (SEMTRHEUM) programot dr. **Nagy György**, a Reumatológiai és Klinikai Immunológiai Tanszék vezetője irányítja. A tervezett kutatások érintik a vizsgált gyulladásos reumatológiai kórképek, így a rheumatoid arthritis patomechanizmusának, diagnosztikájának és terápiájának számos fontos elemét. A pályázat egyedülálló módon egyesíti az elméleti reumatológiai/immunológiai kutatásokat a klinikai vonatkozással, valódi transzlációs hidat létrehozva. A projekt lehetőséget teremt a betegek életét és a mindennapi betegellátást megkönnyítő predikációs algoritmusok kidolgozására, valamint újabb terápiás célpontok azonosítására. A pályázat keretében megvalósuló vizsgálatok egyben lehetőséget teremtenek egy jól működő transzlációs reumatológiai kutatási hálózat kialakítására a Semmelweis Egyetemen.

A Betegűtkutatás és dashboard kritikus infrastruktúra védelmére járványügyi válsághelyzetben című projekt az egészségügyi ellátórendszer mint kritikus infrastruktúra védelmét és rezilienciáját erősíti meg bigdata alapú elemzésekre alapozva, szem előtt tartva a kiberbiztonsági tényezőket is. A tervezett kutatás keretében összehasonlítják a járványhelyzet előtti és azt követő gyakorlatokat, így a szakmai ajánlások ismeretét felhasználva a pandémia nélküli szokásos gyakorlat utköztethető a járványhelyzeti időszak gyakorlatával. A projekt vezetője dr. **Szócskó Miklós**, az Egészségügyi Közzolgálati Kar (EKK) dékánja és dr. **Belicza Éva**, az EKK Egészségügyi Menedzserképző Központ egyetemi docense. A projekt eredményeként egyebek mellett azonosíthatóvá válnak azok az ellátási pontok, amelyek katasztrófa/járványügyi helyzetben azonnali intézkedést igényelnek a betegellátás biztonsága érdekében.

A COVID-19: patogenetikai tényezők és a SARS-CoV-2 hatásmechanizmusának vizsgálata fertőzöttekben és vakinációt követően kutatást dr. **Kiss András**, a II. Sz. Patológiai Intézet igazgatója vezeti. A vizsgálatok célja feltárni a különbségeket a pandémia egyes hullámaiban elhunytak szervi érintettsége között és specifikus patomorfológiai eltéréseket detektálni. Az immunhisztokémiai és molekuláris patológiai vizsgálatok érintik az egyes sejttípusok szerepét és érintettségét a SARS-CoV-2 fertőzésben, a betegség patomechanizmusában jelentős szerepet játszó endothelsejt károsodásának patogenezisét. A kardiovaszkuláris és hepaticus érintettség sejtszintű elemzése magyarázhatja az ezen szervekkel összefüggő klinikai tüneteket.

Nyertes egyetemi pályázatok

Egészség alprogram

A kutatási projekt címe	Támogatási összeg (HUF)
Molekuláris biológia – Molekuláris orvostudományi kiválósági kutatások a Semmelweis Egyetemen (MOLORKIV)	1 600 000 000
Transzlációs kutatások és innováció az iszkémiás szívbetegség és társbetegségei diagnosztikájában és terápiájában	1 400 000 000
Felfedező, klinikai és kognitív idegtudományi kutatások a Semmelweis Egyetemen (SEMMELEWEIS NEUROSCIENCE)	1 200 000 000
Transzlációs reumatológia – Transzlációs reumatológiai kiválósági kutatások a Semmelweis Egyetemen (SEMTRHEUM)	510 000 000
COVID-19: patogenetikai tényezők és a SARS-CoV-2 hatásmechanizmusának vizsgálata fertőzöttekben és vakinációt követően	64 000 000

Nemzeti kutatások alprogram

Egészséges nemzet: biztonság és eredményesség a verseny- és szabadidősportban	1 200 000 000
Interdiszciplináris öregedéstudományi kutatások a Semmelweis Egyetemen	1 000 000 000

Nemzetvédelem, nemzetbiztonság alprogram

Semmelweis Federált Adattárház kialakítása a nemzeti genomikai adatok adatvédelmet biztosító megosztásának támogatására (SEFA)	750 000 000
Pacemakerrel és beültetett defibrillátor eszközzel rendelkező betegek biztonságos telemetriás utánkövetése és gondozása	653 762 000
MiND+: Memória és kognitív zavarokat javító Indukált Neuronális Drug-screening platform kutatása és fejlesztése	600 000 000
Betegűt kutatás és dashboard kritikus infrastruktúra védelmére járványügyi válsághelyzetben	298 616 750

A 2021. évi Tématerületi Kiválósági Program (TKP) keretében országos szinten 39 tudásközvetítő szervezet 80 tématerületi kutatása összesen mintegy 75 milliárd forint értékben kap támogatást a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból. A pályázat keretében 3, egyenként 25-25 milliárd forint támogatási keretösszeggel rendelkező kutatási területre – Egészség; Nemzeti kutatások (NKTA); Nemzetvédelem, nemzetbiztonság – nyílt lehetőség támogatási kérelmeket benyújtani pályázonként legfeljebb 2 milliárd forint támogatás igénylésével. A támogatott pályázatok száma alprogramonként: Egészség alprogram 29, Nemzeti kutatások alprogram: 27, Nemzetvédelem, nemzetbiztonság alprogram 24.

Megújul és átalakul a Kutatói Szalon – indul a Tudományos és Üzleti Szalon

Átalakul a Kutatói Szalon – ezt a programsorozat idei harmadik alkalmán jelentette be dr. Ferdinandy Péter tudományos és innovációs rektorhelyettes. A november 8-i eseményen emellett az érdeklődők rendhagyó módon nyerhettek betekintést abba, miként is kell felépíteni egy sikeres kutatási pályázatot. Dr. Fekete Andrea, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika egyetemi docense, dr. Molnár László, a Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Csillagászati Intézetének tudományos munkatársa, valamint dr. Rózsa Balázs, a Femtonics alapítója, ügyvezető igazgatója személyes hangvételű beszámolókon keresztül osztották meg stratégiai gondolataikat, a kutatási pályázatokkal kapcsolatos tapasztalataikat.

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Horváth Dóra Kommunikációs Igazgatóság

Megújul a Kutatói Szalon programsorozat: a jövőben Tudományos és Üzleti Szalon név alatt valósul meg, és azoknak a TDK- és PhD-hallgatóknak, akik legalább 8 előadásban részt vesznek, 1 kreditpont jár, a szakorvosoknak és szakgyógyszerészeknek pedig alkalmanként 4 szakképzési pont – ismertette dr. **Ferdinandy Péter** innovációs és tudományos rektorhelyettes a november 8-i eseményen. A kreditszerzési lehetőség dr. **Gloviczki Péter**, az egykor a Semmelweis Egyetemen végzett nemzetközi hírű érsebész, a Semmelweis Budapest Award 2020. évi díjazottjának november 24-i előadásával nyílt meg.

Dr. **Szigeti Gyula**, az Innovációs Központ igazgatója köszöntőjében a november 8-i program összeállítására kiemelte: a rendhagyó, személyes hangvételű előadások célja, hogy tapasztalt és a szakterületükön kiemelkedő kutatóktól kapjanak segítséget az érdeklődők abban a kérdésben, hogy miképp is lehet sikeres kutatási pályázatot készíteni. Hozzátette, az előadások nem csupán az egészségügyi területre fókuszálnak, helyt kapott ugyanis a programban dr. **Fekete Andrea**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika egyetemi docensének, és dr. **Rózsa Balázs**, a Femtonics alapítójának, ügyvezető igazgatójának prezentációja mellett dr. **Molnár László**, a Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont (CSFK) Csillagászati Intézetének tudományos munkatársának előadása is.

A hivatalos program kezdetén dr. Fekete Andrea, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika egyetemi docense, a SigmaDrugs gyógyszerfejlesztő egyetemi spinoff cég vezetője ismertette a kutatási pályázatokkal kapcsolatos tapasztalatait, jótanácsait. Mint fogalmazott, munkájából kifolyólag rálátása nyílik az akadémiai és a piacorientált kutatási pályázatokra is, emellett pedig reviewer (pályázati zsűri) oldalról is tisztában van az elvárásokkal. Kiemelte, kétfajta pályázási stratégia létezik: amikor a projekthez keresünk pályázatot, és amikor a granthez (pályázathoz) igazitjuk a projektet. A szakember javaslata szerint érdemes ezt a kettőt egymással párhuzamosan folytatni. – A pályázat benyújtása előtt minden esetben olvassuk át a kiírást, hogy megfelelünk-e a kritériumok-

nak – tanácsolta dr. Fekete Andrea, hiszen ezzel többek között időt spórolhatunk magunknak. Szólt még a határidők, a kulcsszavak és a kollaborációk fontosságáról, de kitért arra is, hogy miket kell megjeleníteni a kutatási tervben.

– Realisztikus és megvalósítható legyen a költségvetés és az ütemterv, ugyanis csökkentheti a validitásunkat, ha ezek irreálisak – hívta fel a figyelmet. Mint fogalmazott, sikertelen pályázat esetén nézzük meg a véleményt, és tanuljunk belőle. Abban az esetben, ha újra beadjuk pályázatunkat, reflektáljunk a korábbi hibákra.

Írj sok pályázatot, és valamelyik nyerni fog – ezzel a felütéssel kezdte előadását dr. Molnár László, az ELKH CSFK Csillagászati Intézetének tudományos munkatársa. Kifejtette, a jó pályázati tevékenység egyik alaptétele, hogy menni kell előre és folyamatosan pályázni. Meglátása szerint nem mindig az ötlethez kell projektet keresni, néha a meglévő pályázathoz kell ötletelni. Kiemelte, a benyújtás előtt kérjük ki mások véleményét, emellett pedig szánjunk rá időt, hiszen a kutatási terv kidolgozásán kívül többek között az adminisztratív feladatokat is végig kell gondolni. – Aki elnyert egy pályázatot, az már nem csak egy kutató, hanem projektvezető is egyben – hangsúlyozta, majd hozzátette, ennek megfelelően meg kell tanulni kezelni a költségvetést.

– Csak a be nem adott pályázat az, ami biztosan nem nyer – emelte ki a szakember, ugyanakkor felhívta a figyelmet arra is, hogy az elbírálásnál a szerencse és a bírálói szubjektivitás is közrejátszik. Dr. Molnár László aláhúzta, a pályázat tartalmazzon mindig valami újdonságot, hiszen, mint fogalmazott, ugyanarra nem adnak pénzt újra meg újra. Emellett legyen benne egy alaposan megtervezett, valamint egy váratlan elem is, és mindezeket igyekezzünk egyensúlyban tartani. – Sok pályázat van nagyon kevés forrásra, így fontos észben tartani, hogy ha nem nyerünk, az nem feltétlen azért van, mert rossz a pályázat. Ilyenkor gondoljuk át, hogy mit lehet javítani – tanácsolta.

Dr. Rózsa Balázs, a Femtonics alapítója, ügyvezető igazgatója prezentációjában öt pontba szedve vázolta fel, hogy meglátása szerint mire kell fókuszálni egy kutatási pályázat írásakor. Mint fogalmazott, mindenekelőtt legyen egy küldetésünk, amely sugározzon is ki a grantból. Próbáljunk olyan végeredményeket megcélolni, amelyek hamarosan piacra tudnak lépni. Azaz először jöjjön ki egy kutatói termék, ami ugyan egy szűk szegmenst fed le a kis piaccal, azonban a piacra lépés mégiscsak megtörténhet vele. Ezután pár éves késéssel követheti az az orvosi műszer, ami tulajdonképpen az eredeti termékre ráépülő folytatás.

Valamiben legyünk elsők, akár publikációkban, akár egy konkrét termékben – ismertette. Hangsúlyozta továbbá, hogy paramétereinkben mérhető eredményeket kell tudnunk prezentálni, amelyek validálása rendkívül fontos. Ez történhet egyrészt közleményekkel, másrészt releváns és nemzetközileg is elismert szabadalmakkal. – Kutatóként erre általában kevés időnk van, így érdemes bevonni egy szabadalmi csapatot – tanácsolta a szakember. A továbbiakban kitért még a nemzetközi kapcsolatok, a kollaborációs hálók és az együttműködések fontosságára is.

– Próbálkoznunk kell, ami ugyan egy nagyon nehéz küzdelem, viszont nagyon sokat lehet tanulni belőle – zárta prezentációját dr. Rózsa Balázs.

A nagy hatású tudományos cikkek megírásáról tartott előadást dr. Gloviczki Péter

Hogyan írjunk nagyszerű tudományos cikket és hogyan érjük el, hogy megjelenjen egy nagy hatású folyóiratban? Erről tartott előadást dr. Gloviczki Péter, a Semmelweis Egyetemen végzett nemzetközi hírű érsebész, a Semmelweis Budapest Award 2020. évi díjazottja a Tudományos és Üzleti Szalon rendezvényén.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Deme Tamás, Kiss Viktória
Kommunikációs Igazgatóság

Bevezető beszédében dr. **Merkely Béla** rektor bemutatta dr. **Gloviczki Péter** munkásságát. Kiemelte: amellet, hogy a Semmelweis Egyetem díszdoktora és Semmelweis Budapest Award díjasa, ő a legnagyobb karriert befutott magyar származású sebész, aki évtizedekig dolgozott az Egyesült Államokbeli Mayo Klinika Érsebészeti Osztályán, jelenleg pedig a világ vezető érsebészeti folyóiratának, a *Journal of Vascular Surgery*-nek a főszerkesztője. A rektor külön kiemelte, hogy karrierje során 85 érsebész szakorvost és 25 kutatót mentorált, egy valódi érsebészeti műhelyt hozott létre. Hatalmas megtiszteltetés számunkra, hogy első kézből kaphatunk tanácsot tőle, miként írjunk hatásos publikációt, és hogy jelentessük meg azt magas impakt faktorú lapban – fogalmazott dr. Merkely Béla.

Megköszönte dr. **Ferdinandy Péter** tudományos és innovációs rektorhelyettesnek a kezdeményezést, aminek mentén a korábbi Kutatói Szalon programsorozat átalakult, és Tudományos és Üzleti Szalon néven fut tovább. A sorozat új, szabadon választható tantárggyá minősült: azoknak a TDK- és PhD-hallgatóknak, akik legalább 8 előadáson részt vesznek, összesen 1 kreditpont jár, a szakorvosoknak és szakgyógyszerészeknek pedig alkalmanként 4 szakképzési kreditpont. Dr. Merkely Béla rámutatott, hogy az esemény másik előadója, dr. Ferdinandy Péter az idei évben is felkerült a világ legtöbbet idézett kutatóinak listájára. Emlékeztetett, hogy az egyetem ambiciózus célja a világ 100 legjobb felsőoktatási intézménye köré kerülni: az elmúlt 3 évben jól haladtunk, félúton járunk és immár a 277. helyre előrelépve a top 1 százalékban vagyunk, de az út második fele bizonyára nehezebb lesz – hangsúlyozta a rektor.

Végezetül megköszönte dr. Gloviczki Péternek azt a támogatást, amit eddig is nyújtott az egyetemnek, és átadta neki a Semmelweis Budapest Awardhoz újonnan tervezett arany kitűzőt, amely a díjazottaknak a Semmelweis Egyetemhez való kapcsolódását szimbolizálja.

– Nagyszerű dolog tudományos felfedezéseket tenni, de még nagyobb dolog, ha hajlandóak vagyunk megosztani ezeket a felfedezéseket, és ezzel ösztönözni másokat is – kezdte előadását dr. Gloviczki Péter, idézve **William Mayo**, a világhírű Mayo

Klinika egyik alapítójának a szavait. Ezután pályafutása során gyűjtött tapasztalataira alapozva számos tanáccsal látta el a hallgatókat azzal kapcsolatban, hogy hogyan kell jó tudományos cikket írni és elérni, hogy az egy nagy hatású, ún. *high impact* folyóiratban megjelenjen. Elmondta, hogy mindennek az alapja egy jó minőségű kutatás, ami szilárd, megbízható adatokon alapszik, magas szintű bizonyítékokkal alátámasztva. A tanulmánynál az a legfontosabb, hogy lényegre törő módon és jó angolsággal legyen megírva, logikus struktúrával felépítve. Fontos az objektív és pontos megfogalmazás, ugyanakkor a kutatás korlátait is fel kell tüntetni, a következtetéseket pedig a cikkben prezentált bizonyítékokra kell alapozni.

Kitért arra is, miért fontos, hogy a tanulmány egy *high impact* folyóiratban jelenjen meg: ezek a leginkább olvasott és idézett publikációk, a tudományos információk legmegbízhatóbb forrásai, az open

access (nyílt hozzáférés) pedig azt biztosítja, hogy a legszélesebb körhöz jut el a kutatás eredménye – mutatott rá dr. Gloviczki Péter. Ezek a cikkek szigorú szakértői értékelésen (peer review) esnek át, a folyóiratok pedig plágiumdetektáló szoftverekkel rendelkeznek. – Összességében tehát a *high impact* kiadványok nemzetközi elismerést nyújtanak a kutatóknak, intézményeiknek és egyetemieknek egyaránt – fogalmazott.

A Semmelweis Egyetem példáján dr. Gloviczki Péter azt is bemutatta, hogy a nagy hatású folyóiratokban megnövekedett publikációk száma és a magasabb idézettség miként járult hozzá ahhoz, hogy az elmúlt években előrébb tudott lépni az egyetem a nemzetközi rangsorokban, kiemelve, hogy a Times Higher Education (THE) metodológiájában az idézettség mértéke 35%-os súllyal szerepel. Hangsúlyozta a mentorokkal, több szerzővel közösen jegyzett publikálás jelentőségét, a multidiszciplináris kutatás fontosságát és azt is, hogy a frappáns címadás és megfelelő kulcsszavak hozzásegítenek a magasabb idézettséghez.

Dr. Ferdinandy Péter tudományos és innovációs rektorhelyettes előadásában emlékeztetett arra, mennyire fontos az egyetem elismertsége szempontjából az intézményben született tudományos cikkek népszerűsége. Nem elég kitűnő eredményeket publikálni, a hivatkozások számát is növelni kell – mondta. Dr. Ferdinandy Péter szerint egy cikk megjelentetését csak a legjobb (Q1, illetve Q2 jelzésű) folyóiratokra szabad bízni, melyeket olyan jelentős adatbázisokban is számon tartanak, mint a PubMed vagy a Scopus. Az idézettség növelése kapcsán a nyílt hozzáférés elengedhetetlen – mondta a rektorhelyettes, aki az *arany modell*t tartja optimális megoldásnak (mely a cikket végérvényesen elérhetővé, illetve megoszthatóvá teszi online).

A tudományos eredmények megjelenése után az adattárakba, kutatási platformokra (például a ResearchGate-re vagy a Google Scholarra) is fel kell tölteni a beszámolót. A konferenciák kiváló alkalmat nyújtanak a további népszerűsítésre, a közösségi médiáról nem beszélve – tette hozzá dr. Ferdinandy Péter. A cikkek megjelentetésének titkairól bővebben a Központi Könyvtár honlapján található publikációs útmutatóban lehet olvasni.

A rendezvény végén a résztvevőknek lehetősége nyílt dedikálni dr. Gloviczki Péterrel az életútjáról szóló nemrég megjelent könyvet, a *Varázsgömb és szike* című életrajzi kötetet, melynek szerzője **Kő András**.

Jubileumi díszoklevelet adtak át a GYTK-n

Platina, rubin, vas, gyémánt és arany díszokleveleket adományozott a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kara (GYTK) a 75, 70, 65, 60 és 50 éve végzett jubiláns gyógyszerészdoktorainak. A Nagyváradi téri Elméleti Tömb (NET) Dísztermében 42 jubileumi diplomát nyújtott át dr. Antal István, a GYTK dékánja és Feketéné dr. Szabó Éva stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes.

Fotó: Mudra László

Szabó Ádám Kommunikációs Igazgatóság

A NET Dísztermében rendezett ünnepség kezdetén átadták a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának Oktató Gyógyszerésze okleveleket. Az elismerést hatan vehették át: dr. **Ács Zoltán**, a Meditop Kft. társtulajdonosa, a Magyar Gyógyszerészi Kamara Ipari Bizottságának elnöke; dr. **Hegedűs Lajos**, a Pharmamed, a Humán Gyógyszergyár és a Teva Gyógyszergyár Zrt. egykori vezérigazgatója, a Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetsége korábbi elnökségi tagja; dr. **Kollár Éva**, a Richter Gedeon NyRt. biotechnológiai készítményfejlesztési osztályvezetője; dr. **Kónya Panka**, az Aris Global vezető gyógyszerbiztonsági szakértője; dr. **Laszlovszky István**, a Richter Gedeon NyRt. egykori kutató-gyógyszerésze, szakértője, a Gyógyszerészet lap főszerkesztője, a Magyar Gyógyszerészi Kamara Budapesti Szervezetének vezetőségi tagja és dr. **Mittner András**, a Naturland egykori termelésirányítója, az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet inspektora.

– Kiemelkedő esemény a mai nap nemcsak jubilánsaink életében, hanem intézményünk ünnepi alkalmainak sorában is. Egyetemünk története 1769-ben kezdődött, amikor **Mária Terézia** orvosi kart alapított a nagyszombati egyetemen. A nemrég véget ért 250 éves jubileum azt is jelenti, hogy 25 éves generációs idővel számítva az 50, 60, 65, 70, 75 éve végzett jubiláns kollégák a nyolcadik, illetve hetedik generációként kerültek avatásra, az idén nyáron végeztek pedig tizedikként. Szorosan összeköt minket egyetemünk – köszöntötte a résztvevőket dr. **Antal István**, a GYTK dékánja, hozzátéve: a koronavírus-járvány kiemelte és még érthetőbbé tette az intézmény névadójának, **Semmelweis Ignác**nak a kiválóságát és küzdelmét. – Önök, mint jubiláns kollégák, láncszemként kapcsolnak össze minket egyetemi elődeinkkel és minden kollégával, akik a Semmelweis Egyetem megbecsülését, jó hírnevét hagyták ránk örökölni – mutatott rá, külön szót ejtve az elmúlt években megvalósuló kurrikulumreformról is. – Előttek egyértelmű, hogy képzésünk megújításában közvetve benne van az Önök több évtizedes szakmai tapasztalata, bölcsessége, amit továbbadtak hivatásuk során a fiatalabbaknak. Az Önök mindennapi munkáját példának véve, a záróvizsga során fokozottan hangsúlyt fektetünk arra, hogy a vizsgázó önálló gondolkodásra és szakmai döntéshozatalra alkalmas szemléletről számoljon be. Kollégáimmal örömmel látjuk, hogy nem csak egyszerűen vizsgáztatunk, hanem velünk szemben kollégákkal beszél-

getünk szakmai kérdésekről – fogalmazott a dékán, hozzátéve: a hallgatók a járványügyi helyzetben a kórházi osztályokon vagy a mentőszolgálat munkatársait segítve szerezhettek gyakorlati tapasztalatokat. Dr. Antal István ünnepi beszédében kitért az épülő Högyes-Schöpf Merei kampuszra és a gyógyszerészképzés elismertségére is. – Egykori egyetemünk mai eredményeire büszkék lehetnek. Munkatársaimmal igyekszünk megfelelni az Önök nyomán teremtett magas mércének. A korábbi alapokon ma tudományos műhelyünkben nemzetközileg elismert kiemelkedő kutatás zajlik, karunk nemzetközi megítélése a gyógyszerészeti rangsorban az első 250 között van a világon a Quacquarelli Symonds (QS) 2021-es rangsorában, elérve ezzel a legjobb országos gyógyszerésztudományi eredményt is. Oktatótársaimmal felhasználjuk a kutatási és egyéb sikeres gyógyszerfejlesztési tapasztalatainkat az oktatásban is természetesen. Önöknek is köszönhetjük, hogy a gyógyszerészdiplomának presztízse van – fogalmazott.

Fotó: Mudra László

A jubilánsok nevében **Jasztrabné dr. Then Mária** ny. egyetemi adjunktus mondott beszédet. Visszaemlékezett pályájának kezdetére és arra is, miért választotta a gyógyszerészi hivatást.

– Olyan kedves oktatói gárda volt az én időmben, akik felismerték a hallgatóknak az érdeklődését, és azon a vonalon segítettek nekik – idézte fel, külön kiemelve a hozzá legközelebb álló egykori oktatóit. – Ez egy olyan szakma, amely a hivatáson túl egy erkölcsi szintet adó munkakör is. Az ember szinte családban érzi magát – fogalmazott, megosztva a résztvevőkkel néhány kedves emlékét is. Jasztrabné dr. Then Mária beszédében szót ejtett a gyógyszerészi szakma mai jelentőségéről, valamint a koronavírus-járványról is, mellyel kapcsolatban külön kiemelte a védőoltás felvételének fontosságát.

Az ünnepség részeként összesen 42 jubileumi oklevelet nyújtott át dr. Antal István, a GYTK dékánja és **Feketéné dr. Szabó Éva** stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes. Egy fő vehetett át platina oklevelet a végzés 75. évfordulójára emlékezve, egy fő rubin pedig oklevelet a 70. jubileum alkalmából. A 65 évvel ezelőtt végzett gyógyszerészek közül négyen vehettek át vas oklevelet, a 60 éves évforduló alkalmából 20 egykori végzettnek adományoztak gyémánt oklevelet. Az 50 éve végzett gyógyszerészek közül 16 fő vehetett át arany díszoklevelet.

Az ünnepségen a hagyományoknak megfelelően gyógyszerész-hallgatók, doktoranduszok és fiatal oktatók köszöntötték a jubiláns gyógyszerészeket előadásaikkal. Ezúttal **Johann Sebastian Bach** és **Wolfgang Amadeus Mozart** művei közül hangzott el néhány a díszoklevelet átvevők tiszteletére.

Dr. Poór Gyula: Mindig a segíteni akarás motivált

Transzlációs kutatónak tartom magamat, aki hidat képez a klinikai és az elméleti kutatások között – fogalmazott a Széchenyi-díj átvétele kapcsán készített interjúmban dr. Poór Gyula, a Belgyógyászati és Hematológiai Klinika Reumatológiai és Fizioterápiás Tanszéki Csoport vezető egyetemi tanára, az Országos Mozgásszervi Intézet főigazgató főorvosa. A díjazott eddigi kutatásairól, valamint a pályáját meghatározó mérföldkövekről is beszélt.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Bódi Bernadett
Kommunikációs Igazgatóság

Dr. **Poór Gyula** számára a díjat a csontritkulás, illetve az ízületi gyulladások kutatása és gyógyítása terén elért rendkívüli eredményei, valamint a Nemzeti Osteoporosis Program kidolgozásában vállalt kimagasló szerepe elismeréseként ítélték oda. – Hatalmas öröm és megtiszteltetés számomra, hogy reumatológusként elsőként kaptam meg ezt a díjat, ami egyben a szakterület elismerése is – mondta a professzor, aki tudományos pályáját az ORFI-ban kezdte, melynek már húsz éve az igazgatója. Az intézetben dr. **Mituszova Milla** főorvos, a köszvény legnagyobb szaktekintélyének osztályára került, így adva volt, hogy ő is ezzel a témával kezdjen foglalkozni – idézte fel pályája kezdetét. Kutatásai fókuszában a köszvényes vesekárosodás állt, mely keretében az ólomexpozíciónak a vesére és az egész húgysav-anyagcserére gyakorolt hatását is vizsgálták, ebből született meg a kandidátusi értekezése is. Néhány éve új értelmezést nyert a terület, mikor a köszvényben meghatározó szerepet játszó húgysavnak a vesebeli kiválasztását szabályzó úgynevezett urátranzporter enzimeket leírták – magyarázta. Ennek nyomán elkezdtek vizsgálni a magyar populációban is, hogy ezeknek az enzimeknek a különböző mutációi milyen változásokat idéznek elő molekuláris szinten. Megállapították, hogy akiknél ezek a mutációk jelen vannak, jelentősen megnő a köszvényre való hajlam – ismertette az eredményeket.

Másik fő érdeklődési területe szintén a metabolikus betegségek csoportjába tartozó kórkép, a csontritkulás; az ez irányú érdeklődése egy amerikai ösztöndíjjal indult – emlékezett vissza. A kilencvenes években egy pályázat keretében hosszabb időt töltött a rochesteri Mayo Klinikán, ahol az osteoporosis egyik legnagyobb szaktekintélye, **L. Joseph Melton** mellett végzett kutatómunkát. Főleg a combnyaktáji törések okait és következményeit tártuk fel, leírva az állapotot előidéző kockázati tényezőket is – mesélte. A Mayo Klinikán eltöltött eredményes időszak is hozzájárult ahhoz, hogy felkérték a hazajövele után induló Európai Vertebrális Osteoporosis Study egyik vezetőjének.

Ennek keretében leírták, hogy a hazai lakosság csontdenzitás értékei Európában a legalacsonyabbak között helyezkednek el, és Magyarországon mintegy 600 ezer nőnél és 300 ezer férfinél

valószínűsíthető osteoporosis. Erre a munkára épült az általa irányított Nemzeti Osteoporosis Program, mely egyik legfontosabb eleme volt az osteoporosis centrumok magyarországi hálózatának létrehozása. Lokális, regionális és országos szinten 100 ilyen centrumot állítottunk fel, mindenhol meg kellett teremteni a diagnosztika és a terápia feltételeit, emellett elindítottuk a szakterület gyógyszerének finanszírozását – részletezte, hozzátéve: a széles körű országos munka hatására a hazai osteoporotikus törések száma jelentősen csökkent. Dr. Poór Gyula azután a WHO Osteoporosis Világprogramjának a titkára lett, a legnagyobb nemzetközi szaktekintélyekkel dolgozott együtt, részt vett annak a kiadványnak a kidolgozásában, ami a betegség ma is használt diagnosztikájának és terápiájának alapjait fektette le.

Később egy kevésbé ismert, ritka csontbetegség, a Paget-kór felé fordult a figyelme, ezen irányú kutatásaiban arra keresi a választ, hogy a betegség kialakulásában milyen szerepet játszanak a genetikai,

illetve a virális tényezők.

Dr. Poór Gyula szakmai munkássága erősen kötődik a gyulladásos ízületi betegségekhez, elsősorban a rheumatoid arthritishez is. Mint ismertette, a tévhittel ellentétben ez nem az időskor betegsége, 30-40 éves korban indul, főleg nőknél; a rokkantság jelentős része az ízületi gyulladásból fakad – tette hozzá. Munkatársaival elindították a rheumatoid arthritis kutatását is genetikai, valamint terápiás vonalon egyaránt. A főigazgató elmondta, a betegség még nem gyógyítható, ugyanakkor a rokkantság teljes mértékben megelőzhető, ha a beteg időben megkapja a megfelelő gyógyszeres kezelést. Munkája eredményeképpen célirányos kezelést, elsősorban az áttörést hozó biológiai terápiát alkalmazó arthritis centrumok jöttek létre.

Mind a négy fő kutatási területem úgynevezett multifaktoriális betegség, vagyis több komponens idézi elő; a genetikai faktorok mellett a környezeti vagy életmódbeli tényezőknek is szerepe van a kór vagy az arra való hajlam kialakulásában – magyarázta az akadémikus, aki magát transzlációs kutatónak tartja, hidat képezve a klinikai és az elméleti kutatások között. – Mindig igyekeztem olyan dolgokkal foglalkozni, aminek klinikai relevanciája van – fogalmazott. A kitüntetettet elmondása szerint az érdeklődésen túl mindig a segíteni akarás motiválta kutatásai során. – Ha nem értem, hogy mi zajlik a betegben, akkor nem tudom megtalálni azt a molekulát, ami a problémát orvosolni tudja – vélekedett. A reumatológia egy rendkívül dinamikusan fejlődő terület – emelte ki, hozzátéve, hogy a szemléletünk is teljes mértékben átalakult, ma már rendszerekben gondolkodunk, különböző hálózatok interakciója jellemzi a kutatásokat is. A mozgásszervi, reumatológiai betegségek vonatkozásában a jövőt ezeknek a hálózatoknak a megfejtése jelentheti. Jövőbeli tervei között említette az általa kutatott kórképek patogenezisének a még mélyebb megértését és a terápiás lehetőségek bővítését, eljutva a personalizált oki kezelésig.

Augusztus 20-án az egyetem három munkatársa vehetett át Széchenyi-díjat. A Dr. **Merkely Béla** rektorral és dr. **Csanády László** intézetigazgatóval ebből az alkalomból készült interjúkat előző lapszámainkban olvashatták.

Adatvezérelt egészség: továbbképzés-sorozatot indított az EKK

Szakmai továbbképzést indított gyakorló orvosok részére az Egészségügyi Közszolgálati Kar Egészségügyi Menedzserképző Központja (EKK-EMK). Az *Adatvezérelt egészség – a mesterséges intelligencia helye a mindennapi gyógyításban* című programot azzal a céllal hívták életre, hogy bevezesse a résztvevőket a mesterséges intelligenciában rejlő lehetőségekbe.

Horváth Dóra Kommunikációs Igazgatóság

A programsorozat az EKK-EMK, a II. Sz. Patológiai Intézet, a Nemzeti Adatgazdasági Tudásközpont és az ELTE TTK Fizikai Intézetének együttműködésében, a Tématerületi Kiválósági Program keretében valósult meg nyolc képzési helyszínen. A gyakorló orvosok részére indított akkreditált programon történő részvételért helyszíntől függően 4, illetve 8 továbbképzési pont járt.

Az előadások során a résztvevők betekintést nyerhettek az EKK-EMK adatvezérelt egészség irányába mutató kutatás-fejlesztési tevékenységébe, a mesterséges intelligencia alkalmazások bevezetésének jogi és kiberbiztonsági vonatkozásaiba, valamint megismertették a két népegészségügyileg kiemelt területen – a mamográfia és a vastagbél-szűrés terén – elért eredményeket. Az adatról, az adatok jelentőségéről, a mesterséges intelligencia (MI) fogalmáról, és annak az egészségügyben betöltött szerepéről dr. **Szócska Miklós** egyetemi tanár, az EKK dékánja, az EMK igazgatója tartott előadást. – A szakmai továbbképzés aktualitását adja, hogy jelenleg éppen adatvezérelt paradigmaváltás zajlik. A programsorozat alkalmain több aspektusból mutattuk be a mesterséges intelligencia alkalmazásának lehetőségeit az egészségügybe, felvázoltuk, hogy a különböző szakterületek hogyan fognak egymással együttműködve dolgozni. Igyekeztünk eloszlatni azt a tévhitet, hogy az MI kiszorítaná az emberi munkaerőt, rávilágítva arra, hogy az lényegében az emberi tudást automatizálja, és teszi jobban hozzáférhetővé. A pilot program megismertetésének további fontos célja az adatmegosztási együttműködések kiépítése volt – mondta. Hozzátette, lehetséges, hogy a mesterséges intelligencia technológiai értékelése akár egy évtizedet is igénybe vesz majd, viszont arra már most is alkalmas, hogy a fals negatív diagnózisokat ki tudja szűrni abban a modalitásban, ahol jelenleg rendelkezésre áll. Azaz betegbiztonsági szempontból a dékán szerint érett a bevetésre.

– A pilot projekt indításakor az országos szűrőprogramok (emlőrák, vastagbélrák) kerültek fókuszba, mivel az azt végző orvosok hatalmas terhelés alatt dolgoznak. Egy olyan rendszer, amely el tudja végezni az előszűrést, hatalmas segítség lenne számukra – ismertette dr. **Kiss András**. A II. Sz. Patológiai Intézet vezetője kiemelte, a mesterségesintelligencia-projekt a patológiai kapacitás hatékonyságának javítását célozza. Felhívta rá a figyelmet, hogy a döntést nem fogja kiváltani, azonban a döntéstámogatásban jelentős segítség lehet.

A vastagbélrák-szűrés döntéstámogatásáról **Kontsek Endre**, a II. Sz. Patológiai Intézet PhD-hallgatója tartott előadást. Videófelvétellel szemléltetve ismertette azt az annotálási és jelölési folya-

Fotó: Ancsin Gábor

Dr. Szócska Miklós előadást tart MI témában a Nyári Egyetemen

matot, amely során 16 patológus munkájának köszönhetően egy év alatt körülbelül 2300 metszet szkennelése történt meg, majd lett továbbítva az adattudósok számára, hogy feldolgozzák mesterséges intelligencia algoritmussal. A későbbiekben az MI ezeknek az adatoknak a segítségével tudja értékelni az adott metszetet.

A digitális patológia témakörébe **Pesti Adrián**, a II. Sz. Patológiai Intézet PhD-hallgatója vezette be a résztvevőket, a mesterséges intelligencia adatainak védelméről és a kiberbiztonságról dr. **Palicz Tamás**, az EMK stratégiai igazgatóhelyettese tartott előadást.

Az MI orvostudományban történő alkalmazását a gépi tanulás oldaláról megközelítve vázolta fel **Olar Alex** és **Márkuszt István**, az ELTE TTK Fizikai Intézetének két PhD-hallgatója. – A mesterséges intelligencia algoritmussal lényegében hozzárendeljük a képeket a kategóriákhoz – mondta Olar Alex. Hozzátette, már sok klinika elkezdte a digitalizációt, mivel felismerték, hogy így könnyebb és gyorsabb a leletezés.

Dr. **Davidovics Krisztina**, az EMK szakértője az MI bevezetésének jogi vonatkozásairól tartott előadást a programsorozaton. A jogi szabályozás szempontjából a bemutatott pilot jól kontrollálható szabályozási tesztkörnyezetként képezheti a jövőben az ilyen típusú technológiai fejlesztések alapját – fogalmazott. Kiemelte, a MI alapú döntéstámogató eszközök napi munkavégzésbe való bekapcsolódása rendkívül fontos szabályozási kérdés. A programsorozat 2022 tavaszán tovább folytatódik.

Egyre több fiatal érdekel az egészségügyi menedzserképzés

Horváth Dóra, Bódi Bernadett
Kommunikációs Igazgatóság

Az Egészségügyi Közszolgálati Kar Egészségügyi Menedzserképző Központ (EKK-EMK) az egészségügyi menedzser mesterképzés iránt megnövekedett érdeklődésre reagálva indította el a 2021/2022-es tanév őszi félévében a szak – országosan egyedülálló – nappali munkarendű mesterképzését. – Egyre több fiatal, kevés munkatapasztalattal rendelkező jelentkezőt vonz ez a terület – mondta el dr. **Cserhádi Zoltán**, az EMK mesteroktatója. Az új nappali tagozatos képzés elmélyült tanulást tesz lehetővé, emellett az együttműködésen, problémamegoldáson alapuló módszerrel folyik az oktatás. Dr. Cserhádi Zoltán kiemelte, a hall-

gatóknak mindkét képzési forma végén ugyanaz a tudás áll rendelkezésükre.

Az EMK a trendváltásokra képzési kínálattal reagál: az említett képzés mellett a 2021 februárjában elindított szociális szolgáltatásmenedzsment szakirányú továbbképzés, valamint a következő félévtől a Semmelweis Egyetem minden hallgatója számára meghirdetett *A jelen és a jövő gyógyítása – adatvezérelt egészség és mesterséges intelligencia* című választható kurzus is újdonság a képzési palettán.

A Mentálhigiéné Intézet is új képzést indít: a 2022 februárjától elérhető Mentálhigiénés házasság- és család-lelkigondozó szakirányú továbbképzés célja hitéleti alapvégzettségű lelkigondozók továbbképzése.

Őssejtekkel segítik a Crohn-betegek gyógyulását

A Crohn-betegség életminőséget leginkább rontó tünete a végbél melletti sipoly kialakulása. A hagyományos műtéti eljárás hosszú távú eredményességét jelentősen javítja ugyanakkor egy új eljárás, amely során őssejteket juttatnak az érintett területre. A Semmelweis Egyetem Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinikáján összel zárult le az első ilyen beavatkozás.

Dobozi Pálma

Kommunikációs Igazgatóság

A Crohn-betegség a gyuladásos bélbetegségek egyik típusa, Magyarországon nagyságrendileg 20 ezerre tehető az érintettek száma, az esetek többségében 20-40 éves korban alakul ki a kórkép. A betegség egyik, az életminőséget leginkább rontó szövődménye az ún. perianális sipoly, vagyis a végbél mellett kialakuló gennyes, időnként székletes váladékot eredményező *járat*. Ez a tünet csaknem minden harmadik betegnél meg-

Forók: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

jelenik, van, akinél ez az egyetlen, illetve első tünet, míg másoknál a betegség előrehaladásával jön létre – mondta el dr. **Mihel Pál**, a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika egyetemi docense. A perianális sipoly a betegség legnehezebben kezelhető formája, a gyógyszeres terápiára sok esetben rezisztenssé válik a beteg, és a hagyományos műtét sikeressége is jelentősen alacsonyabb Crohn-betegek esetén. Ugyanakkor ez a panaszegyüttes nehezíti meg leginkább az érintett, többségében fiatal betegek életét – magyarázta a Gasztroenterológiai ambulancia vezetője. Hozzátette: a kezelés során a sebész és a gasztroenterológus szoros együttműködésére van szükség.

A Semmelweis Egyetemen szeptember eleje óta alkalmazzák azt a nemzetközi szinten is újnak számító eljárást, amellyel speciális őssejteket juttatnak az érintett területre a sipolyzáró műtét közben. A beavatkozás során injekcióval juttatjuk az őssejteket a bélszakaszon belül lévő sipolynyílás környékére, illetve a sipolyjárat

mellé – részletezte dr. **Ferreira Gábor**, a klinika sebész szakorvosa. Az őssejtek általános tulajdonsága, hogy a környezetükhöz alkalmazkodva olyan sejtípusú alakulnak, amilyen szövetbe kerülnek. Ebben az esetben kötőszöveti sejté alakulva járulnak hozzá a sipolynyílás bezárásához – magyarázták a szakemberek.

Mint azt dr. Ferreira Gábor hangsúlyozta: az új módszer a műtéti folyamatot is egyszerűsíti, emellett csaknem duplájára emeli a Crohn-betegeknél a tartós gyógyulás esélyét, amely esetükben alacsonyabb mint azoknál, akiknél egyéb okból alakul ki sipoly. A Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika a harmadik hazai centrum, ahol elérhetővé vált ez a beavatkozás, amelyet a Nemzeti Egészségbiztosítás Alapkezelő (NEAK) egyedi méltányosság alapján finanszíroz. Az egyetem korábban a módszerrel kapcsolatos klinikai vizsgálatban is részt vett, majd szeptember elején végezték el az első ilyen kezelést. Az eljárás egy előkészítő műtéttől és egy második, az őssejt beadását jelentő beavatkozásból áll, mostanra a teljes folyamat sikeresen lezárult, és a beteg jól van. A klinikán dr. Ferreira Gábor mellett jelenleg dr. **Dániel Ádám** sebész szakorvos rendelkezik az eljárás elvégzéséhez szükséges képzéssel és licence-szel. A terápiához minden európai centrum számára egy spanyolországi cég biztosítja a zsírszövetből nyert őssejteket, amelyeket 24 órán belül kell felhasználni.

Új ajánlás a D-vitaminnal kapcsolatban

Dávid Orsolya Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A D-vitamin pótlására az októbertől-márciusig tartó időszakban napi 2000 nemzetközi egység (NE) javasolt egy egészséges, normál súlyú felnőtt esetében. Ez a mennyiség orvosi felügyelet nélkül is szedhető, és hosszú távon is biztonságos – mondja dr. **Takács István** egyetemi tanár, a Belgyógyászati és Onkológiai Klinika igazgatója. A tavaszi, nyári hónapokban – áprilistól októberig – napi mintegy félórányi szabad levegőn, napon töltött tartózkodással biztosíthatjuk szervezetünk számára a szükséges D-vitamint, így ilyenkor nem kell pótolni.

A professzor kitért arra is, hogy az elmúlt években 3-5-szörösére nőtt a D-vitamint fogyasztók aránya, ám sokan nincsenek tisztában azzal, hogy a túl nagy dózis (napi 6-10 ezer NE) hosszú távon akár egészségkárosító hatású is lehet, mert megnöveli a vizeletben a kalcium koncentrációt és többek között vesekövet is okozhat. Az első hazai, D-vitaminnal kapcsolatos egységes ajánlást tíz évvel ezelőtt fogadták el a szakemberek, akik 3-4 évente újítják meg a D-vitamin szedésével kapcsolatos alapelveket az új tudományos eredmények tükrében. Legutóbb éppen az egyetem Belgyógyászati és Onkológiai Klinika szervezésében valósult meg az

a konferencia, ahol a legújabb tudományos kutatásokat vitatták meg a szakemberek, és az ajánlást is frissítették. A D-vitamin pótlására javasolt napi dózis nem változott, de az újdonság, hogy a szükséges mennyiségű vitamint – egészséges felnőtt 2000 NE vitaminigényével kalkulálva – akár heti egy alkalommal (14 ezer) vagy havi egyszeri adagban (60 ezer) is lehet pótolni.

Nincs szükség ennél magasabb napi adagolásra, kivéve a súlyos COVID-19 betegség alatt, amikor 5 napig 12 ezer NE-et, utána 4000 NE-et kap a beteg a kórházi tartózkodás ideje alatt, és ezzel telítik a D-vitamin raktárát, ezért hívják ezt telítő dózisonak – magyarázta az igazgató, utalva arra, hogy összefügg a D-vitamin-hiány és a COVID-fertőzés súlyosabb lefolyása. A 2021-ben a Semmelweis Egyetemen tartott konferencián a Magyar Endokrinológiai és Anyagcsere Társaság, a Magyar Osteológiai és Osteoarthrológiai Társaság, a Magyar Nephrológiai Társaság, a Magyar Klinikai Onkológiai Társaság, a Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság, a Magyar Szülészeti és Nőgyógyászati Endokrinológiai Társaság és a Magyar Menopauza Társaság, Magyar Gyermekegyesület és a Magyar Reumatológusok Egyesülete szakembereinek részvételével frissítették a D-vitamin ajánlásokat.

Európa legnagyobb biobank hálózatához csatlakozott az egyetem vezette hazai konzorcium

Európa legnagyobb biobank hálózatának mintáit is felhasználhatják kutatásaikhoz az egyetem munkatársai, miután a Semmelweis Egyetem vezetésével működő magyar konzorcium csatlakozott a BBMRI-ERIC-hez – emelte ki dr. Molnár Mária Judit egyetemi tanár, a Genomikai Medicina és Ritka Betegségek Intézetének vezetője, a magyar konzorcium koordinátora.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Szabó Ádám Kommunikációs Igazgatóság

– A Semmelweis Egyetem Biobank Hálózata már több mint 10 éve működik. A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH) tavaly tett közzé egy felhívást, amelyben európai kutatási infrastruktúrákba való kapcsolódásra lehetett támogatásra pályázni – ismertette az előzményeket dr. **Molnár Mária Judit** egyetemi tanár, a Genomikai Medicina és Ritka Betegségek Intézetének vezetője. Mint elmondta, a cél a pályázattal az volt, hogy az egyetemi hálózat csatlakozzon a Biobanking and Biomolecular Research Infrastructure – European Research Infrastructure Consortiumhoz (BBMRI – ERIC), amely Európa egyik legnagyobb biobank hálózata és kutatási infrastruktúrája. Ennek érdekében létrehoztak egy konzorciumot is BBMRI Magyar Nemzeti Csomópont néven, melyet a Semmelweis Egyetemen koordinál – az intézményen kívül tagjai még a Szegedi Tudományegyetem, a Pécsi Tudományegyetem, a Debreceni Egyetem, a Dél-pesti Centrumkórház és a Richter Gedeon Nyrt. A magyar konzorcium végül idén júniusban, a szervezet virtuális taggyűlésének keretein belül csatlakozott teljes jogú tagként a legnagyobb európai biobank hálózathoz.

A BBMRI-ERIC-nek immár Magyarországgal együtt 22 tagja van, emellett közel 30 ipari partnerrel és betegszervezettel áll kapcsolatban. A szervezet kiemelkedően jól teljesít a különböző pályázatok és kutatási programok terén: az Európai Unió kutatás-fej-

lesztési és innovációs politikáját a 2014-2020 időszakban meghatározó program, a Horizont 2020 keretében pályázatainak sikerességi aránya 36% volt, az EU-s 7%-os átlagához képest – emelte ki dr. Molnár Mária Judit. Hozzátette: a csatlakozással a magyar konzorcium célja az, hogy hasonlóan jól szerepeljenek a kutatási pályázatokon és a nemzetközi együttműködésekben, emellett pedig lerövidüljön a publikációra és projektekre fordított idő, és még inkább előtérbe kerüljön az akadémiai és ipari partnerekkel való közös munka. – Fontos, hogy azonos elvek és azonos minőségbiztosítás szerint, lehetőleg közös adatfelületet használva gyűjtsük a biobankokban tárolt mintákat – a múltban ezek fragmentáltak voltak jelen, mindenki más és más rendszereket használt – mutatott rá az igazgató, kiemelve: amellett, hogy a magyar biobankok adatai és mintái a szervezet többi résztvevőinek szakemberei számára is elérhetővé válnak, a hazai kutatók ugyanúgy hozzáférhetnek a BBMRI-ERIC teljes adatbázisához és mintáihoz. Ha valaki például fiatalkori Parkinson-kóros betegek számára szeretne gyógyszert fejleszteni, az európai keresőprogram segítségével könnyen megtalálja, mely ország mely intézményében található ide kapcsolódó minta, amely segítheti kutatását. – Nem szabad azonban elfelejteni az egyén és a személyes adatok biztonságát – a genomikai adatok annyira speciálisak és egyediek, hogy abból visszakövethetővé válhatnak az emberek, épp ezért olyan módon kell megosztani őket, hogy ez ne történhessen meg – mutatott rá. A BBMRI-ERIC-hez való csatlakozással még jobb, még hatékonyabb terápiák és gyógymódok érhetőek el a betegek számára a magasabb minőségű mintáknak és adattárolásnak, valamint a kutatástámogatásoknak köszönhetően. Az együttműködés mentén a Semmelweis Egyetemnek lehetősége kínálkozik a saját Biobank Hálózat menedzsmentet is az új követelményeknek megfelelően átalakítani – emelte ki dr. Molnár Mária Judit.

A Semmelweis Egyetem Biobank Hálózata 2012-ben indult el, miután 2009-ben a Szenátus határozatot hozott annak létrehozásáról. Jelenleg 13 szervezeti egységben 14 biobank működik, ahol közel 100 ezer mintát tárolnak minőségbiztosított módon – ezek között valamennyi típusú orvosi minta megtalálható a vértől és szövetektől kezdve a DNS-en és RNS-en át a különböző műtéti anyagokig.

Ikerkutatói konferenciát szervezett a Semmelweis Egyetem

Kiss Viktória, Bódi Bernadett Kommunikációs Igazgatóság

Második alkalommal szervezték meg Budapesten, a Semmelweis Egyetemen a Nemzetközi Ikerkutatói Társaság (ISTS) kongresszusát. A november 11-14-e közötti rendezvény helyszíne az Elméleti Orvostudományi Központ volt, de a járványhelyzet miatt nemcsak személyesen, hanem online is követhetőek voltak az előadások. Az idei konferenciára hozzávetőleg 250 regisztráció érkezett, köztük 38 egyetemista, 44 posztgraduális hallgató és 63 pályakezdő kutató részéről. Ez azt jelenti, hogy sok fiatal tehetség érdeklődik a szimpózium iránt – fogalmazott **Tárnoki Ádám**, az Orvosi Képzőképző Klinika Radiológiai Tanszékének docense.

Dr. **Kellermayer Miklós**, az Általános Orvostudományi Kar dékánja köszöntőjében hangsúlyozta: három jó okot tud arra, hogy az ISTS kongresszusnak miért Budapesten a helye, mégpe-

dig a Semmelweis Egyetemen. Először is, az intézmény egy nagy-szerű ikerregiszterrel rendelkezik, amely a legátfogóbb ilyen jellegű adatbázis Közép-Kelet-Európában. Másodsor, a Semmelweis a régió egyik legkiemelkedőbb egyeteme; tavaly csaknem 150 helyet lépett előre a Times Higher Education (THE) rangsorában – emlékeztetett a dékán. A harmadik ok, amiért jó házigazdák lehetünk, az a kiváló szervezőképesség. Ez a találkozó nem jöhetett volna létre dr. **Tárnoki Ádám** és ikertestvére, dr. **Tárnoki Dávid** elkötelezett segítsége nélkül; mondhatni kulcsszerepet játszanak a fent említett ikeryilvántartás, illetve az ikerkonferenciák sikerében – mondta dr. Kellermayer Miklós.

Az ISTS részéről **Jeffrey Craig**, a társaság elnöke szólt a résztvevőkhez, aki a sokszínűséget méltatta. Elmondása szerint a világ 35 országának ikerkutatói cserélhetnek tapasztalatot egymással a találkozó különböző platformjain.

A gyógyszerek idegrendszeri hatásait vizsgáló tanulmány jelent meg az egyetem közreműködésével

A rangos Nature Communications folyóiratban megjelent tanulmány bemutatja azt az új eljárást, amelynek segítségével nanométeres pontossággal mérhető a gyógyszerek kötési helye az idegsejtek felületén. A publikáció első szerzője dr. Prokop Susanne, a Semmelweis Egyetem doktorandusz hallgatója, és szerzői között van Vámosi Márton hatodéves orvostanhallgató is.

Fotó: Pintér Balázs

Szabó Ádám
Kommunikációs Igazgatóság

A publikáció egy szuper-rezolúciós mikroszkópos eljárást mutat be, amelyben fluoreszcens molekulák segítségével nanométeres pontossággal lehet mérni a gyógyszerek kötődését a sejtek felszínén. Az új módszernek a Farmakostorm nevet adták, amely a STORM (sztochasztikus optikai rekonstrukciós mikroszkópia) szuperrezolúciós mikroszkópos eljárás alapul. Ezzel lehetővé válik a gyógyszerek hatásmechanizmusának pontosabb megismerése is. Az eljárás továbbá segít megérteni azt

is, hogy a több mint százféle idegsejt-típus közül egy idegrendszeri betegség esetében melyik játszik szerepet egy gyógyszer hatásainak vagy mellékhatásainak kialakulásában. Ennek igazolá-

sára dr. **Prokop Susanne** doktorandusz hallgató és dr. **Vámosi Márton**, a Semmelweis Egyetem hatodéves orvostanhallgatója megvizsgálták a Richter Gedeon gyógyszergyár által fejlesztett, pszichiátriai betegségek kezelésében sikeres cariprazine gyógyszer kötődési mintázatát az agyban. Kísérleteik során felfedezték, hogy a cariprazine legnagyobb mértékben a Calleja-szigetek nevű agyterület szemcsesejtjeihez kötődik.

A Nature Communications-ben megjelent tanulmány az ELKH KOKI Lendület Molekuláris Neurobiológiai Kutatócsoportjának (vezető: dr. **Katona István**) és az ELKH Természettudományi Kutatóintézet Gyógyszerkémiai Kutatócsoportjának (vezető: dr. **Keserő György**) együttműködéséből született. A kollaborációban részt vettek a Semmelweis Egyetem Élettani Intézetének, valamint a leideni és a cataniai egyetem a kutatói is. A tudományos munka oktatási hátterét a Semmelweis Egyetem Doktori Iskola és a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet közös képzése teremtette meg. Az évtizedek óta tartó sikeres kapcsolat eredménye, hogy a fiatal kutatók olyan elméleti és módszertani tudást sajátíthatnak el, amellyel a világ legrangosabb újságaiban jelenhet meg első tudományos eredményük. Ez az ugródeszka egész pályafutásukra kihat – mutatott rá dr. Katona István.

A kutatásokat az NKFIH Élvonal pályázata, a Nemzeti Kutatási Program és a Semmelweis Egyetem EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00009 kódszámú programja támogatta.

Az autizmus terápiás lehetőségeinek javítására indult vizsgálat a Semmelweis Egyetemen

Dr. Szuromi Bálint
Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika

A Semmelweis Egyetem Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikájának kutatói az autizmus spektrumzavar pszichológiai és neurobiológiai alapjainak jobb megértését és ennek segítségével a terápiás lehetőségek javítását tűzték ki célul, és vizsgálataikhoz résztvevők jelentkezését várják. A kutatócsoport, melynek vezetői dr. **Czobor Pál**, a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika egyetemi docense és dr. **Kakuszi Brigitta**, a klinika tudományos munkatársa nemzetközi viszonylatban is úttörőnek számító módszert alkalmaz. Vizsgálatukban egy-egy autista és neurotipikus (így nevezik azt, akinek szokásos módon fejlődik az idegrendszere) személy egymástól elválasztva, de egy időben számítógépes feladatokat old meg, miközben visszajelzést kapnak egymás teljesítményéről. Agyi tevékenységüket két, egyenként 256 csatornás EEG rögzíti. A vizsgálat várható eredményei, azon túl, hogy az autizmusban észlelhető társas megismerési nehézségek biológiai hátterének jobb megértését segítik, hozzájárulhatnak ezen nehézségek neurofeedback (a neurális tevékenység visszajelzésén alapuló) kezelési módszereinek kidolgozásához is. A vizsgálatához 2022. június 30-ig lehet csatlakozni.

A Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika másik vizsgálatában dr. **Farkas Kinga** adjunktus és kutatócsoportja online kérdőív felmérésükhöz várják nagyszámú neurotipikus, autista és önmaguknál autizmust feltételező személy jelentkezését 2022. január végéig. Vizsgálatukban olyan kérdőívcsomag összeállítását tervezik, aminek a napi rutinba való bevezetése elősegítené az autiz-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

mushoz gyakran társuló mentális betegségek (pl. depresszió, szorongás) felismerését és hatékony gyógyszeres vagy pszichoterápiás kezelését.

A kérdőív a <https://autizmuskutatas2021.formr.org/> felületen érhető el.

A teljes cikk és a kutatáshoz való csatlakozás módja a Semmelweis Egyetem honlapján érhető el.

Szimpoziumot tartottak a speciális ellátást igénylők fogászati-szájsebészeti rehabilitációjáról

A speciális ellátást igénylők fogászati kezelésére 2014-ben létrehozott hat centrum képviselői vettek részt az Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika által szervezett szimpóziumon. Dr. Németh Zsolt, a klinika igazgatója, a Fogorvostudományi Kar dékánhelyettese elmondta, a rendezvény fő célja a szakmai kapcsolattartás és a tapasztalatcsere volt.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Bódi Bernadett Kommunikációs Igazgatóság

Dr. **Hermann Péter** oktatási rektorhelyettes megnyitó beszédében felidézte, hogy a Semmelweis Egyetem Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinikáján már 36 évvel ezelőtt is végeztek altatásos fogászati, szájsebészeti ellátást a fogyatékkal élők szá-

mára. Mint arra rámutatott, szervezett formában 2014-től látják el ezeket a betegeket országosan hat centrumban, ahol a megfelelő infrastruktúra rendelkezésre áll.

Dr. **Cserhádi Péter**, a Semmelweis Egyetem komplex rehabilitációs fejlesztéséért felelős rektori biztosa arról beszélt, hogy a speciális ellátást igénylők fogászati kezelése sajátos körülményeket igényel, hiszen náluk a fogmegtartó és egyéb beavatkozások szinte kizárólag csak altatásban végezhetőek, a megszokott, fogorvosi ellátóhelyeken pedig nincs lehetőség erre. Ezért volt szükség olyan komplex centrumok létrehozására, ahol egyszerre rendelkezésre áll mind az altatáshoz, mind pedig a fogorvosi-szájsebészeti ellátáshoz szükséges infrastrukturális háttér. Felidézte, hogy helyettes államtitkárként, majd a rehabilitációs szakellátás fejlesztéséért felelős miniszteri biztosként maga is részt vett az új ellátási struktúra kidolgozásában, mely eredményeképpen létrejöttek az ezzel foglalkozó centrumok.

Dr. **Németh Zsolt**, az Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika igazgatója, a Fogorvostudományi Kar dékánhelyettese, a szimpózium életre hívója elmondta, ez a mostani volt az első olyan rendezvény, ahol a speciális ellátást igénylők kezelését végző centrumok (Szegedi Tudományegyetem, Pécsi Tudományegyetem, Debreceni Egyetem, Bethesda Gyermekkórház, Semmelweis Egyetem) munkatársai megoszthatták egymással tapasztalataikat és a jó gyakorlatokat. Dr. Németh Zsolt szólt arról is, hogy terveik szerint az elhangzott tapasztalatokból egy szakmai anyag is készül majd, összegezve a létrehozás óta eltelt hét év tanulságait és a továbblépési lehetőségeket.

Nemzetközi projekt a Semmelweis Egyetem részvételével az antibiotikumrezisztencia felügyeletének fejlesztéséért

Az antibiotikumrezisztencia felügyeletének fejlesztése Magyarországon és Horvátországban című projektben a Semmelweis Egyetem és a zágrábi Klinika za infektivne bolesti 'Dr. Fran Mihaljević' kórház laboratóriuma vesz részt, hogy két nemzetközileg vezető kutatóintézetrel együttműködve sajátítsák el az új generációs szekvenálási technikákat.

Szabó Ádám

Kommunikációs Igazgatóság

Egyre gyakrabban jelennek meg a jelenleg forgalomban lévő antibiotikumokkal szemben rezisztens baktériumok, 2050-re akár 50 millió beteg is meghalhat ezen rezisztencia-mechanizmusok következtében – hívta fel a figyelmet dr. **Gugolya Máté**, az Orvosi Mikrobiológiai Intézet rezidense. A Semmelweis Egyetem a zágrábi Klinika za infektivne bolesti 'Dr. Fran Mihaljević' kórház laboratóriumával (BFM) együttműködve vesz részt *Az antibiotikumrezisztencia felügyeletének fejlesztése Magyarországon és Horvátországban* című, az Európai Unió által finanszírozott Horizon 2020 Twinning projektben, melynek dr. **Szabó Dóra** egyetemi tanár, az intézet igazgatója a koordinátora. Mint az igazgató kiemelte: a jelenlegi együttműködés célja a tudástranszfer, amelynek részeként az Orvosi Mikrobiológiai Intézet két munkatársa, dr. Gugolya Máté és dr. **Sahin-Tóth Judit** 2021 májusában egy hónapot töltöttek a mallorcai partnerintézménynél, ahol a kutatási módszertant tanulmányozták.

Az antimikrobiális rezisztencia (AMR) világszerte évente már most is nagyjából 700 ezer halálesetet okoz, Magyarországon és Hor-

vátországban is részben ez felelős a morbiditási és a halálozási arány gyors léptékű növekedéséért – olvasható a projekt oldalán. Az együttműködés célja mindkét országban fejleszteni az AMR-felügyelet innovációs képességét, azon belül is a teljes genom-szekvenálásra és a legújabb generációs szekvenálási technikákra összpontosítva.

Az együttműködés keretében a Semmelweis Egyetem Orvosi Mikrobiológiai Intézet, valamint a BFM munkatársai két nemzetközileg vezető kutatóintézetrel, az Antwerpeni Egyetem Orvosi Mikrobiológiai Laboratóriumával (UAntwerp) és a Baleár-szigetek Egészségügyi Kutatóintézetével (IdISBa) működnek együtt a tudástranszfer érdekében.

– Reményeink szerint az antimikrobiális rezisztenciát felügyelő európai hálózat (EARS-Net) részeként működő laborunk tudományos profiljának emeléséhez is hozzájárul részvételünk a programban – mondta el dr. **Irina Pristas** klinikai mikrobiológus, a Zágrábi Egyetemi Kórház munkatársa, aki budapesti tartózkodása során nemcsak a projekt elsőéves beszámolójának elkészítésében vett részt, de a Semmelweis Egyetem munkatársaival is egyeztetett a további együttműködésről.

A poszt-COVID szindrómáról és a veséről a Szenior Akadémián

A poszt-COVID szindrómáról tartott előadást dr. Szabó Attila klinikai rektorhelyettes a Szenior Akadémia 2021-es őszi szemeszterének ötödik alkalmán. A sorozat hatodik alkalmán dr. Rosivall László professzor emeritus, a Transzlációs Medicina Intézet egyetemi tanára a vese működését mutatta be.

Bódi Bernadett, Kiss Viktória
Kommunikációs Igazgatóság

A COVID-19 járvány tudományra gyakorolt hatását érzékelteti, hogy az elmúlt két évben több mint 170 ezer publikáció jelent meg a témában, ami nagyságrendileg az asztmáról 1799 óta megjelent összes cikk számához közelít. A poszt-COVID tünete-gyűjtésről viszonylag kevés információ áll rendelkezésre, hisz egy relatíve új problémáról van szó; a PubMed adatbázis alig több mint 8500 bejegyzést tart számon, melyek a koronavírus utóhatásainak különös természetét írják le. A tünetek képe szerteágazó: a fáradtsághoz gyakran izomgyengeség vagy izületi fájdalom társul, a légszomj mellett nehézlégzés, folyamatos köhögés, illetve oxigénhiány jelentkezik. A pszichiátriai tünetek kapcsán depressziót, alvászavart, esetleg viselkedészavarokat diagnosztizálnak, emellett sokan beszámolnak egyfajta *agyi köd*, vagyis olyan kognitív zavar fellépéséről, amikor a betegnél szó szerint kiesnek bizonyos időszakok – mondta dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika vezetője.

Jelenleg sajnos nincs olyan gyógyszer, illetve terápia, amely egyértelműen megszüntetné az akut fertőzés után jelentkező tüneteket – hangsúlyozta. Komplex poszt-COVID-specifikus kezelés híján tüneti kezelésekre van lehetőség és kiemelten fontos a rehabilitáció. A Semmelweis Egyetem szinte valamennyi klinikáján indított poszt-COVID ambulanciát, ahol komplex rehabilitációs tréningek várják az érintetteket – emelte ki előadásában dr. Szabó Attila.

Dr. **Rosivall László** professzor emeritus, a Transzlációs Medicina Intézet egyetemi tanára a sorozat hatodik előadásában a vese legfontosabb funkcióit, működési elvét ismertette, kitért a krónikus vesebetegsége, valamint bemutatta a legújabb kutatási eredményeket is. Mint kiemelte: Európában minden tizedik embernek csökkent a veseműködése. Dr. Rosivall László előad-

sában felhívta a figyelmet a túlzott sófogyasztás veszélyeire, ami a többi között károsítja az ereket és emeli az agyvérzés kockázatát is. Említette a bőr alatt újabban kimutatott és idősebbekben fokozottan meglévő sóraktározást is, ami a mostani kutatások egyik fontos területe. Az előadó felhívta a figyelmet arra is, hogy a krónikus vesebetegség száma folyamatosan növekszik. Az idült vesebetegség alattomos, sokáig panaszokat nem okozó népbetegség, azonban laboratóriumi vizsgálattal felismerhető, megelőzhető és kezelhető – fogalmazott. Megfelelő életmóddal, rendszeres és bőséges folyadékfogyasztással sokat tehetünk vesénk egészséges működéséért – emelte ki. Előadása végén beszélt a hálózati orvostudományról, illetve kitért az általa 1987-ben létrehozott és máig működő Magyar Vese Alapítványra is.

A cikkek teljes terjedelemben elérhetőek a Semmelweis Egyetem honlapján:

A Shanghai University of Traditional Chinese Medicine képzését végezték el az Egészségtudományi Kar oktatói

Az Egészségtudományi Kar két oktatója, Urbán Veronika, a Morfológiai és Fiziológiai Tanszék főiskolai tanára és Vékony Blanka, a Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszék tanársegédje elvégezte a Shanghai University of Traditional Chinese Medicine által szervezett képzést, amelynek témája a hagyományos kínai gyógyászat volt.

Forrás: Egészségtudományi Kar

A Shanghai University of Traditional Chinese Medicine online képzéséhez a világ minden tájáról csatlakozó, közel 70 szakember október 25. és november 12. között betekintést nyerhetett a hagyományos kínai gyógyászat (HKGY) alapelveibe és több területére. Bemutatták egyebek mellett a reumatikus és veseproblémák, daganatok és anyagcserebetegségek és a COVID-19 megelőzési és kezelési lehetőségeit is.

Különösen figyelemre méltó volt az a felismerés, hogy a tradíciókra és a bizonyítékokra épülő orvoslás Kínában megfér egymás mellett, sőt kölcsönös integrációban működik egy kórházon belül – fogalmazott **Urbán Veronika**, a Morfológiai és Fiziológiai Tanszék főiskolai tanára. A legteljesebb integrációnak azt tartják, ha a kétféle tudás egyazon orvos rendelkezésére áll, egy-

séges szemléletben – tette hozzá. Mint emlékeztetett, ennek érdekében már 1956-ban létrehoztak négy egyetemet Kínában, ahol jelenleg tizenegy évbe telik, hogy valaki államilag elismert, képzett tradicionális kínai orvosként kezdjen el működni. Urbán Veronika rámutatott, egyre inkább bizonyítékokon alapulóvá kívánják tenni a tradicionális gyógyító eljárásokat. Ezen törekvések legszélesebb körben ismert eredménye a kínai **Tu Ju-ju** 2015-ben Nobel díjjal is jutalmazott felfedezése. Laboratóriumában a HKGY által használt egynyári üröm hatóanyagának, az artemizininnek izolálása és malária elleni hatásának igazolása modern eszközökkel és alapelvek szerint történt – ismertette Urbán Veronika, aki szerint a mostani kurzuson is egyértelműen látszott a nyitási szándék a modern tudományok felé, egyre több eredmény jelenik meg tekintélyesebb peer-reviewed folyóiratban.

Bemutatták az Egészségfejlesztési Központ könyvét

A Semmelweis Egyetem Egészségfejlesztési Központ *Egészség elvitelre* című könyve tizenkét, sokakat foglalkoztató egészségügyi kérdéskört dolgoz fel a táplálkozástól kezdve a mozgáson át egészen az addikciókig. A kiadvány nemcsak a preventív szemléletű oktatásban és egészségmegőrzésben játszhat szerepet, hanem abban is, hogy az egyetem az egészséges életmód népszerűsítése terén is előre lépjen – hangzott el a könyvbemutatón.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Szabó Ádám Kommunikációs Igazgatóság

November 11-én a Semmelweis Szalonban mutatták be az Egészségfejlesztési Központ *Egészség elvitelre* című interaktív egészségfejlesztő könyvét. – Hazai és nemzetközi szinten is komoly reputációval rendelkező szakegyetemként megkerülhetetlen, hogy a Semmelweis Egyetem a magyarországi népegészségügyi helyzet javításából is kivegye a részét – fogalmazott köszöntőjében dr. **Merkely Béla**. Hozzátette: ezt legfőképp úgy teheti meg, ha új módszerekkel, könnyed hangnemből hívja fel a figyelmet a prevenció szemléletre, amelynek elterjesztése elengedhetetlen a magyar lakosság várható élettartamának emelkedéséhez. A rektor rámutatott: a könyv elsősorban a laikusoknak szól, azonban az orvosok és egészségügyi szakemberek felelőssége, hogy egészségfejlesztéssel, egészségmegőrzéssel kapcsolatos tanácsokkal lássák el betegeiket.

Dr. **Hankó Balázs**, az Innovációs és Technológiai Minisztérium felsőoktatásért felelős helyettes államtitkára, az egyetem korábbi

stratégiai és fejlesztési rektorhelyettese az eseményen úgy fogalmazott: az egészségügyről beszélve legtöbbször *betegségügyről* van szó, ugyanakkor fontos, hogy mindenki foglalkozzon a saját egészsége megőrzésével és tisztában legyen azzal, mi mindent kell tennie ennek érdekében – ez a könyv pedig pont erről szól. A Semmelweis Egyetem elengedhetetlenül fontos feladata felkészíteni a hallgatóit, hogy érthető módon tudjanak preventív szemléletű információkat továbbadni betegeik számára, a most megjelent kiadvány az oktatás során is használható – tette hozzá. – Gyakorló háziorkosként nap mint nap tapasztalom, hogy a pácienseknek nagyobb szerepet kell vállalniuk egészségük megőrzésében – mondta el köszöntőjében dr. **Papp Magor**, az Egészségfejlesztési Központ megbízott igazgatója, a könyv főszerkesztője. – Azt tapasztaltam, vannak olyan korosztályok, amelyeknek igényük van arra, hogy változtassanak az egészségükön. Jobban szeretnék érezni magukat, mert ami addig természetes volt, az többé már nem az. A könyv eredeti inspirációját ez adta. Szeretnénk volna szervezetőt kínálni azoknak, akik egészségtudatosabban akarnak élni – emlékezett vissza. Hozzátette: a kiadvány ötlete 2019-ben született, az egyetem pedig támogatta az elképzelését, így mintegy 25 szerző és közreműködő segítségével megszülethetett az interaktív egészségfejlesztő könyv. Kiemelte, hogy a könyv tegező formában, könnyed stílusban íródott, ám komoly szakmai munka áll mögötte, hiszen több mint 500 szakirodalmi hivatkozást tartalmaz.

Az *Egészség elvitelre* című könyv tizenkét aktuális, sokakat foglalkoztató egészségügyi kérdéskört tár fel a táplálkozástól a mozgáson át egészen a különböző addikciókig – az egyes fejezeteket az eseményen maguk a szerzők mutatták be, a résztvevőket is bevonva a prezentációba.

A kiadványt a Semmelweis Egyetem Egészségfejlesztési Központja készítette, dr. Papp Magor szakmai tervei és főszerkesztői munkája alapján, akit **Gutási Éva** kreatív szerzői hozzájárulása segített.

Ritmusok – Breznay András képei a Semmelweis Szalonban

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Kiss Viktória Kommunikációs Igazgatóság

Breznay András nem mindennapi közegben, többgenerációs művészcsaládban nőtt fel, szülei mellett nagyanyja és dédapja is festő volt – hangsúlyozta bevezetőjében dr. **Szabó Attila**, aki azt is kiemelte, hogy ez a háttér fontos elem a képeinek megértéséhez. A klinikai rektorhelyettes úgy vélte, egy művész életének

az lehet az értelme, hogy az alkotásain keresztül fényt tükrözzön ránk és mindennapjainkra.

A tárlat csaknem harminc festménye három téma köré összpontosul: egy részük a mozgás minél érzékletesebb megjelenítésére törekszik (a *Ritmusok* cím is erre utal), az átlós kompozíciók megbillent tereket mutatnak be sajátos perspektívában (mint a selmecbányai sorozat), a velencei sorozat képei pedig **Szűz Mária** alakját is megidéznek.

A festő alkotásait dr. **Pogány Gábor** művészettörténész méltatta a megnyitón, aki kiemelte: a kiállítás képei közül több is foglalkozik a járvány témájával, ami különös aktualitást ad a tárlatnak. Breznay András nem tartozik az avantgárd követői közé – nem híve a betagozódásnak.

– Úgy gondolom, egy művész őrizze meg a saját arculatát, ne olvadjon be egy stílusba a saját karaktere rovására. A mesterem hozzájuttatott a színek és formák szeretetéhez, mégsem hasonlítanak a munkáim az ő festményeire; a saját utamra léptem, hogy megőrizsem egyéni stílusomat – fogalmazott az alkotó.

A tárlat megnyitóján **Miskolczi Anita**, a Magyar Állami Operaház csellóművésze színesítette a programot, amelyet a művész édesanyja: **Breznay Józsefné Gánóczy Mária**, valamint szintén festőművész bátyja, **Breznay Pál** is megtisztelt jelenlétével.

Jubileumi évfolyamtalálkozót szervezett az Alumni Igazgatóság

A központilag szervezett évfolyamtalálkozók hagyományát szeretné feleleveníteni és megerősíteni az Alumni Igazgatóság, amely most elsőként a 30 és 31 éve végzett orvosoknak, fogorvosoknak és gyógyszerészeknek szervezett összejövetelt november elején. Dr. Merkely Béla rektor – aki maga is ennek az évfolyamnak a tagja volt – hangsúlyozta: nagyon fontosnak tartja, hogy az itt végzetek büszkéik legyenek egyetemükre és összetartó erővé váljon közöttük a Semmelweis-identitás.

Dobozi Pálma, Szabó Ádám
Kommunikációs Igazgatóság

A nagyszabású, 30 éves jubileumi alumni találkozót eredetileg 2020-ban, a 250. jubileumi tanévben tartotta volna a Semmelweis Egyetem, a pandémia azonban módosította a terveket. Ezért idén november 6-án két évfolyamnak, az 1990-ben és 1991-ben végzetteknek szervezte meg az összejövetelt az Alumni Igazgatóság. – Akkoriban három karral rendelkezett egyetemünk, így a 30 és 31 évvel ezelőtt végzett orvosok, fogorvosok és gyógyszerészek kaptak meghívót – mondta el dr. **Hegedüs Tamás** az Alumni Igazgatóság vezetője.

– A találkozó elérte a célját, jól érezték magukat a résztvevők, olyan egykori csoporttársak találkoztak, akik évtizedek óta nem látták egymást, és erősödött az alumni közösségen belüli kötelék, a Semmelweis Egyetemhez való kapcsolódás – mondta el dr. **Merkely Béla**, aki nemcsak rektorként, hanem érintettként is jelen volt az eseményen. Az 1990-ben végzett évfolyammal kezdte az Általános Orvostudó-

Forók: Barta Bálint

mányi Karon a képzést, ugyanakkor mivel a hatodévet Heidelbergben töltötte, 1991-ben avatták fel.

A rektor hangsúlyozta: nagyon fontosnak tartja, hogy az itt végzetek ismerjék alma materük eredményeit, büszkéik legyenek arra az intézményre, ahol diplomát szereztek, és kösse őket össze a Semmelweis-identitás. Célunk, hogy rendszeresen szervezzünk találkozókat a végzős évfolyamoknak, hiszen ha fokozzuk az alumni életet, az nemzeti szinten is erősíti az orvos- és egészségügyi tudományi szakmán belüli összetartást, és jó alkalom a külföldön dolgozó kollégákkal való találkozásra, közös gondolkodásra, tapasztalatcserére is.

Az Elméleti Orvostudományi Központban megtartott eseményen tudományos, közéleti és kulturális előadások hangzottak el. Mint Hegedüs Tamás elmondta, a program összeállításánál fon-

tos szempont volt, hogy az előadók is volt vagy jelenlegi hallgatók legyenek.

Szigeti Szilárd az egészségügyi szolgáltatások és a marketing-szemlélet kapcsolatáról beszélt, **Takács Félix** orvostanhallgató szaxofonon, **Porszász János** orvostanhallgató, továbbá **Ruha Midián Lizigyik** fogorvostanhallgató zongorán adott elő, meghívott vendég volt **Földvári Nagy Zsuzsanna**, a Koraszülöttekért Országos Egyesület elnöke. Az állófogadás előtti programrészt dr. Merkely Béla *Semmelweis Egyetem a XXI. században* című előadásával zárult, amelyben a rektor beszélt a Semmelweis Egyetem víziójáról, bemutatta a rangsorokban elért teljesítményeket, valamint a további fejlesztési terveket.

Az állófogadás keretében **Piskor Fanni** borszakértő vezetésével borkóstolót is tartottak a Semmelweis Egyetem 2021. évi díjnyertes boraival, a vacsora után pedig tánca is lehetőség nyílt. Az alumni hallgatókat a nap folyamán körbevezették az EOK épületén is, amely több mint 10 évvel később nyílt meg, mint ahogy a most ünneplő évfolyam végzett, megtekintették a Semmelweis Shopot, és ajándécsomagot is átvehettek.

Dr. Hegedüs Tamás elmondta: a mostani 30 éves találkozó után a továbbiakban is szeretné feleleveníteni és erősíteni a központilag szervezett évfolyamtalálkozók hagyományát. Amennyiben a járványhelyzet engedi, tavasszal egy nagy Alumni nap várható, amely az 5, 10, 15, 20, 25, 30 és 35 éve végzettek közös rendezvénye lesz.

Külön megkerestek minket a 15 éve végzettek, számukra is szervezzük külön találkozót, amint a pandémiás helyzet megengedi – mondta az Alumni Igazgatóság igazgatója, hozzátéve: szívesen várják további évfolyamok megkeresését is.

A találkozón mintegy 150-en vettek részt, a megjelenteknek pedig lehetőségük volt támogatni jegyet is venni a Semmelweis Egyetem Alapítvány javára.

A Semmelweis Egyetem szervezésében valósult meg a IX. Mérföldkő Konferencia

A Doktoranduszok Országos Szövetségének (DOSZ) idei, IX. Mérföldkő Konferenciáját az egyetemen szervezték meg. Az Elméleti Orvostudományi Központban megtartott kétnapos rendezvény fókuszában a felsőoktatás, azon belül is a doktori képzés, a DOSZ, a tudományos osztályok helyzete és a doktorandusz érdekképviselet állt.

Foto: Berecz Váler

Bódi Bernadett Kommunikációs Igazgatóság

A rendezvényt dr. **Benyó Zoltán**, a Doktori Tanács elnöke nyitotta meg *A doktori képzés a Semmelweis Egyetemen* című előadásával. Az intézmény doktori képzése az egyetem nyolc doktori iskolájában folyik, melyek önállóságot élveznek, de a Doktori Tanács egy ernyőszervezetként harmonizálja működésüket – ismertette. Szólt arról, hogy az egyetemen lehetőség van egyéni fokozatservezésre azok számára, akik máshol értek el tudományos eredményeket, továbbá a klasszikus 2+2 éves képzés mellé 2017-ben bevezették az MD-PhD Kiválósági Programot, mely szintén 2+2 éves, de nagy előnye, hogy az első két év a graduális képzéssel párhuzamosan végezhető. A program tehát lehetőséget biztosít a hallgatóknak, hogy már a diploma megszerzése előtt két évvel bekapcsolódhassanak a doktori képzésbe – mutatott rá. Ezzel az új, rugalmasabb képzési struktúrával sikerült elhárítani azt a vizsztatartó körülményt, hogy a képzési idő hosszúsága miatt mondjon le valaki a PhD-képzésről – emelte ki. Hozzátette, a bekerülés feltétele az intenzív és eredményes TDK munka, de fontos az is, hogy legyen reális esélye az érintett hallgatónak a diploma megszerzéséig már publikációval rendelkeznie. A Semmelweis Egye-

temen a legnehezebben teljesíthető követelményként emelte ki, hogy bizonyos számú publikációnak kell megjelennie nemzetközi folyóiratokban, melyeknek el kell érniük egy meghatározott impakt faktor szintet is. Ugyanakkor ez egyfajta transzparens minőségbiztosítást is lehetővé tesz – fűzte hozzá.

Beszélt a doktori képzés finanszírozási lehetőségeiről is, külön kiemelve az ösztöndíjakat, majd a PhD-fokozat meglétének előnyeire is kitért. Előadásában bemutatta a Semmelweis Egyetem saját doktori képzéseinek elmúlt években elért eredményeit. Hangsúlyozta, hogy az egyetem számára a doktori képzés kiemelten fontos terület, hiszen hozzájárul az intézmény stratégiai célkitűzéseikhez is. Elmondta, hogy a 2021 augusztusában bekövetkezett modellváltás után megváltozott az egyetem finanszírozása, olyan minőségi indikátorok is szerepet fognak játszani a következő években a finanszírozásban, amik szorosan kötődnek a PhD-képzéshez.

A megnyitót követő első plenáris ülés keretében dr. **Hankó Balázs** felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár a felsőoktatási struktúraváltás doktori kutatásokra való hatásairól, előnyeiről, jelenlegi kutatói pályázati támogatások lehetőségeiről, illetve a kutatói életpályamodellről tartott előadást. Kiosztották a Doktoranduszok Országos Szövetsége által 2016-ban alapított Közösség a tudományért díjakat is.

A rendezvény a Tudomány a családban, család a tudományban kerekasztalbeszélgetéssel folytatódott, ahol **Feketéné dr. Szabó Éva** stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes, dr. **Müller Veronika**, a Pulmonológiai Klinika igazgatója, dr. **Kellermayer Miklós**, az Általános Orvostudományi Kar dékánja, valamint dr. **Nyírády Péter**, az Urológiai Klinika igazgatója osztották meg, hogy számukra mit jelent a munka mellett a kiegyensúlyozott családi élet és a kettő hogyan egyeztethető össze. Arra bíztattak minden jelenlevőt, hogy ne torpanjak meg a családalapítás küszöbén, hiszen rengeteg lehetőség tárul a jelenlegi fiatalság elé.

A rendezvény tudományos részét dr. **Purebl György**, a Magatartástudományi Intézet igazgatójának előadása zárta, mely során az új koronavírus járványhullámok okozta szocializációs változásokról, a pandémia rövid- és hosszútávú pszichés hatásairól beszélt. A konferencia második napján került sor a Doktoranduszok Országos Szövetségének tisztújító küldöttgyűlésére.

Bronzérmes lett az egyetem csapata az úszó MEFOB-on

Bódi Bernadett
Kommunikációs Igazgatóság

Az eseményen a sportág legjobb egyetemistái vettek részt az ország minden pontjáról a BVSC uszodájában amatőr és profi kategóriában egyaránt. A Semmelweis Egyetemenről két érmet szerzett amatőr kategóriában **Farkas Adél**, az Egészségtudományi Kar harmadéves hallgatója: 100 méteres hátúszásban aranyérmes lett, 100 méteres pillangóban pedig bronzérmet vihetett haza. **Juhász Dániel**, az Általános Orvostudományi Kar negyedéves hallgatója több versenyszámban is dobogós helyezést ért el amatőr kategóriában: 100 méteres mellúszásban és 200 méteres vegyes váltóban is a dobogó legfelső fokára állhatott fel. Igazolt kategóriában ezüstérmet szerzett **Ilyés Laura Vanda** elsőéves orvostanhallgató 100 méteres pillangóban, illetve 200

méteres vegyes váltóban is. Szintén igazolt kategóriában ezüstéremmel térhetett haza két versenyszámban is **Lakner Dávid**, az Egészségtudományi Kar első éves hallgatója 100 méteres pillangóban, illetve 200 méteres vegyes váltóban is első helyen végzett.

A Semmelweis Egyetem csapata (**Békési Dániel**, **Jenei Márton László**, **Erdős Rita**, **Bíró Lili**, **Genevieve Arany Lao-Kan**, **Pálfi Máté**, **Farkas Adél**, **Juhász Dániel**, **Ilyés Laura Vanda**, **Lakner Dávid**) 10x50-es intézményi gyorsváltóban a negyedik helyen végzett.

Igazolt kategóriában ötödik helyezést ért el 100 méteres gyorsúszásban **Erdős Rita** elsőéves ETK-s hallgató. Amatőr kategóriában hatodik helyen végzett 100 méteres hátúszásban, illetve 200 méteres vegyesben is Genevieve Arany-Lao-Kan, másodéves orvostanhallgató.

Új, szabadon választható kurzus indul a Medikus Zenekarban zenélők számára

A Semmelweis Egyetem Szenátusának november 2-i döntése alapján *Zenélő orvostanhallgatók* címen szabadon választható tantárgy indul a Medikus Zenekarban zenélő hallgatók számára.

Horváth Dóra

Kommunikációs Igazgatóság

A 2021/2022-es tanév őszi félévétől a Semmelweis Egyetem Szenátusának döntése értelmében a tantárgyi struktúrához illeszkedő *Zenélő orvostanhallgatók* című, 2 kreditpontot érő szabadon választható tantárgy indul a Medikus Zenekarban zenélő hallgatók számára.

A Semmelweis Egyetem kulturális életének 2008 óta meghatározó szereplője a Medikus Zenekar, amelynek művészeti vezetője és karmestere immár 12 éve **Dubóczy Gergely**. A javasolt szimfonikus felállásban működő együttes tagjai elsősorban a Semmelweis Egyetem jelenlegi és volt hallgatói. A zenekar az egyetemi rendezvények (tanévnitó, gólyabál, díszdoktori avatás, és egyéb ünnepek) rendszeres résztvevője, de emellett számos nagy sikerű hazai és nemzetközi fellépéssel örvendeztették meg a zenekedvelő közönséget.

Az orvos- és egészségtudományi terület azon polgári hivatások közé tartozik, amelynek kiemelt szerepe kell, hogy legyen az igényes zenei kultúrát kedvelő, és azt értékelő közönség megtartásában. A Medikus Zenekar tevékenysége pedig pont e köré épül – hangsúlyozta dr. **Hermann Péter** oktatási rektorhelyettes. Mint fogalmazott, a most induló szabadon választható kurzus nem egy klasszikus tantárgy, hiszen speciálisan a Medikus Zenekar tagjainak szól, azoknak, akik részt vesznek az együttes próbáiban,

turnéin és előadásain. Az egyetem vezetése ekképpen honorálja a zenekarban játszó hallgatók erőfeszítéseit.

A Medikus Zenekarban zenélő hallgatók rendszeresen, heti egy-két alkalommal – szabadidejükből áldozva – vesznek részt az együttes próbáiban, illetve fellépéseiben. Örömmel tölt el, hogy az egyetem az új kurzus bevezetésével is támogatja a zenekart – mondta Dubóczy Gergely, az együttes művészeti vezetője és karmestere.

Kismarjai Kata az Instruktor Öntevékeny Csoport új vezetője

Az Instruktor Öntevékeny Csoport (IÖCS) novemberi éves tisztújító közgyűlésén Kismarjai Kata ötödéves orvostanhallgatót választották meg a szervezet vezetőjének. Az eseményhez kapcsolódóan a leköszönő elnökkel, Bódis Bendegúzzal közösen értékelték a hallgatói szervezet előző időszakát, kitérve a jövőbeli tervekre is.

Horváth Dóra Kommunikációs Igazgatóság

A novemberi éves tisztújító közgyűlésen **Kismarjai Katát** választották meg az IÖCS vezetőjének, aki 2018 óta vesz részt a hallgatói szervezet munkájában. Az új elnök hangsúlyozta, a továbbiakban is szeretné folytatni a korábban megkezdett munkát az eddig kijelölt úton tovább haladva. Mint fogalmazott, a hallgatókat az elmúlt időszakban nagyon sok változás érte, így szeretnék a megszokott, biztos hátteret biztosítani számukra. Kiemelte, ebben az esztendőben 400 új instruktort képeztek ki, amely jóval magasabb szám, mint az elmúlt években.

Bódis Bendegúz – a koronavírus-járvány miatt – a hallgatói szervezet történetében egyedülálló módon két évig töltötte be az elnöki tisztséget. Leköszönő vezetőként kifejtette, a pandémia ellenére az elmúlt időszak nagyon mozgalmas volt az IÖCS életében. Mint fogalmazott, az egyetem egy megújulási folyamaton ment keresztül, amelyhez a szervezetnek is alkalmazkodnia kellett. Meglátása szerint ezt sikerrel teljesítették, így mára az IÖCS a Semmelweis-brand szerves része lett. Hangsúlyozta, az elmúlt időszakban is zöld szemléletet figyelembe véve folytatták munkájukat: minden rendezvényen repoharat használtak, illetve szelektíven gyűjtötték a hulladékot. Emellett újítként a kártyás fizetés lehetőségének megteremtését, és számos új, az instruktorok tevékenységét segítő eszköz beszerzését említette meg. Kiemelte, az IÖCS tevékeny módon vesz részt a Semmelweis Egyetem gólyatáborának szervezésében is. A rendezvény résztvevőinek száma évről évre növekszik, amely azt is mutatja, hogy az instruktorok jó munkát végeznek.

– Egy életre szóló tapasztalat, egy leírhatatlan kincs a mai rohanó világban instruktornak lenni. Amellett, hogy egy nagyon jó társaság tagja lehetsz, a tréningeknek (pl.: asszertív kommunikáció, vezetéselmélet, csapatdinamika) köszönhetően rengeteg hasznos ismeret birtokába is kerülhetsz. Számomra új perspektívát nyitott, nagyon hálásan fogok visszatekinteni erre az időszakra már végzett orvosként is – fogalmazott Bódis Bendegúz, aki a továbbiakban a Felügyelőbizottság elnökeként segíti Kismarjai Kata és az IÖCS munkáját.

Dreimal gut investierte Zeit

Fürsorge für sich, für andere und für die Medizin der nahen Zukunft: So lassen sich drei Themen überschreiben, die die Studierenden am Asklepios Campus Hamburg der Semmelweis Universität (ACH) im letzten Quartal des Jahres 2021 beschäftigt haben. Die Bandbreite reichte dabei von einem Kurs in Selbstmanagement über einen vielversprechenden Workshop zur Künstlichen Intelligenz in der Medizin bis zur Verdopplung der Sprechzeiten in der Studentischen Poliklinik (StuPoli Hamburg).

Nicola Sauter-Wenzler

Selbstmanagement-Kurs für Studierende am ACH

Der medizinische Beruf bringt besondere Herausforderungen mit sich, die eine hohe Disziplin im Selbstmanagement verlangen. Prof. Dr. **Alexander Ghanem**, Chefarzt der Kardiologie in der Asklepios Klinik Nord-Heidelberg und Dozent am ACH, hat dies früh für sich erkannt. Seine langjährigen Erfahrungen im klinischen Alltag hat er in einem Buch zu Papier gebracht und in ein e-learning-Programm umgesetzt. Dieses gibt er seit einigen Jahren den jungen Nachwuchskräften seiner Abteilung zur Hand. Seit kurzem profitieren auch die Studierenden am ACH von seinem Online-Kurs. Darin definiert er zunächst die vier Lebensbereiche Arbeit und Leistung, Beziehung und Familie, Gesundheit sowie Selbstreflexion und Spiritualität. Ihre Anforderungen müssen täglich wie Bälle in der Luft jongliert werden, ohne dass einer davon herunterfällt. In Anlehnung an die sogenannte *Eisenhower-Matrix* empfiehlt Prof. Ghanem in seinem Kurs, alle anstehenden Aufgaben in diesen Bereichen täglich aufs Neue auf ihre Wichtigkeit im Verhältnis zu ihrer Dringlichkeit zu überprüfen.

Hinter dem dreimonatigen Online-Kurs, der aus zwölf kurzen Einheiten besteht, liegt eine so einfache wie zeitsparende Formel, wie Prof. Ghanem erläutert: – Indem die Studierenden über drei Monate insgesamt drei Zeitstunden investieren, können sie nach dem Kurs schätzungsweise drei Stunden Zeit pro Woche für sich gewinnen. Dies soll ihnen in ihrem künftigen Arbeitsleben helfen, dem zu erwartenden Druck im Klinikalltag positiv und selbstbestimmt zu begegnen. Ich habe viele junge Ärztinnen und Ärzte erlebt, die nur deswegen unglücklich waren, weil sie sich im Alltag überfordert fühlten. Wenn man weiß, wie man sich und die Anforderungen, die täglich an einen herangetragen werden, sortiert, wird vieles klarer, machbarer und dadurch weniger belastend. So erhält das private Glück wieder mehr Raum.

StuPoli Hamburg verdoppelt Sprechzeiten

Im dritten Jahr ihres Bestehens konnte die Studentische Poliklinik (StuPoli Hamburg) des ACH ihre kostenlose Sprechstunde für Menschen ohne Krankenversicherung auf einen zweiten Nachmittag ausweiten. Seit Oktober bietet sie zudem an beiden Tagen eine kostenlose Grippeimpfung an, für die der Asklepios Konzern die ersten 50 Dosen zur Verfügung gestellt hat. Und die dritte gute Nachricht: Dank der Asklepios-eigenen *Gerätebörse Medizintechnik* konnte die StuPoli im November kostenlos ein Ultraschallgerät übernehmen.

Seit Ende Februar 2018 stehen jeden Freitagnachmittag Medizinstudentinnen und -studenten des ACH bereit, um in der StuPoli unter ärztlicher Supervision eine kostenlose und niedrigschwellige allgemeinmedizinische Sprechstunde anzubieten. Die durch Spenden technisch gut ausgestattete StuPoli wird seit dreieinhalb Jahren vom medizinischen Nachwuchs am ACH als Wahl-

pfllichtfach organisiert, realisiert und eigenständig an die jeweils nächste Generation Studierender übertragen.

Follow up KI in der Medizin

In Anwesenheit mehrerer Chefärzte sowie von Studierenden vom ACH, dem Northern Institute of Technology Management (NIT) an der Technischen Universität Hamburg sowie von der Helmut-Schmidt-Universität der Bundeswehr in Hamburg fand am 20. November der erste Workshop *KI in der Medizin* statt. Er war als Folgeveranstaltung einer Podiumsdiskussion mit Teilnehmern u.a. von Microsoft und Novartis zu diesem Thema (wir berichten) angelegt und mit rund 30 Teilnehmenden gut besucht.

Dr. **Christoph Jermann**, Geschäftsführer der den ACH betreibenden Asklepios Medical School (AMS), zog ein positives Resümee: – Ich freue mich sehr, dass diese Initiative der AMS in Kooperation mit dem Medtec-Startup Vitafluence.ai innerhalb von Asklepios so große Resonanz gefunden hat, obwohl oder vielleicht gerade weil das Ziel kein akademisches, sondern ein unternehmerisches ist. Wir wollen Entrepreneurship im Bereich von KI in der Medizin fördern. Deshalb freut es mich zweitens, dass wir neben Asklepios Chefärzten, die spannende neue Anwendungsideen aus der klinischen Praxis eingebracht haben, und ACH Studierenden, die in entsprechenden Usecase-Teams engagiert mitmachen, auch bereits die beiden großen Technischen Universitäten in Hamburg und das NIT involvieren konnten, die unerlässliches Technik- und Management-Knowhow einbringen. Das Thema KI ist aus der Klinik der Zukunft nicht mehr wegzudenken. Daher ist es wichtig, dass unsere Studierenden die konkrete Chance erhalten, sich sowohl in dem Wahlpflichtfach *KI in der Medizin* als auch in diesen Workshops bereits in der Ausbildungsphase mit diesem Thema und seinen Möglichkeiten auseinanderzusetzen.

Weitere Informationen unter:

www.asklepios.com/ach

SEMMELWEIS KIADÓ TAN- ÉS SZAKKÖNYVEI

Esztétikai orvoslás

Könyveink megvásárolhatók a Legendus Könyvesboltban, illetve a Líra Kereskedelmi hálózaton belül az egész országban, de egyre nagyobb igényt elégít ki webshopunk is.

- Mérete: B5
- Ára: 30 000 Ft

Papp Ildikó, Pónyai Katinka

AZ ESZTÉTIKAI ORVOSLÁS ALAPJAI

„Az évtizedek során kialakult egy új orvosi – interdiszciplináris – szakterület: az esztétikai orvoslás, melynek művelése több orvosi szakterületre kiterjedő szakismereti háttérrel, specializációt és folyamatos fejlődést kíván.

A könyv szerzői hazánkban első, úttörő munkaként ezen új szakterület részletes elemzését, ismertetését tűzte ki célul. Az esztétikai beavatkozásokhoz szükséges alapfelkészültség részletezésében elsősorban a speciális anatómiai háttér, a beavatkozások egyedi élettani folyamatainak megismertetése, valamint a felhasználásra kerülő anyagok élettani hatásának pontosítása emelhető ki. A szerzők e könyvben összefoglalják ezen új szakterület medicinális és etikai szabályait is. A szakkönyv a hosszú évek során szerzett tapasztalati és tudásanyag összegzésével a posztgraduális képzés alapjait is lefekteti.”

Temesvári Erzsébet, professor emerita

Könyvek

E-könyvek

Folyóiratok

Apropó

Poszter Box

Simmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

LEGENDUS KÖNYVESBOLT

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

Tel.: 210-4408, 459-1500/56353

Nyitvatartás: H-Sz: 9.00-16.00,

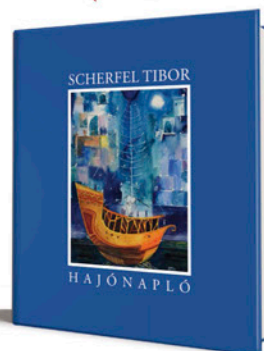
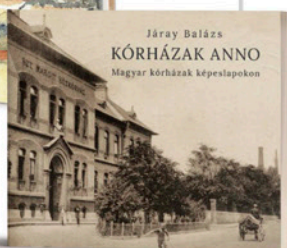
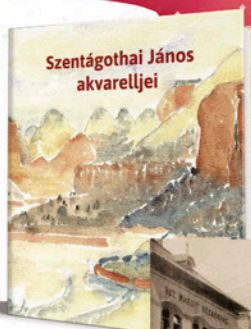
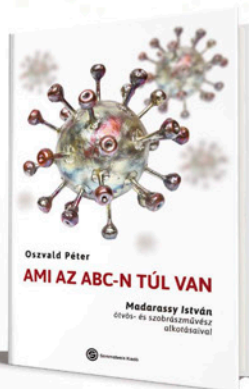
Cs: 9.00-18.00, P: 9.00-14.00

E-mail: info@semmelweiskiado.hu

www.semmelweiskiado.hu

**Békés karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag,
egészségben eltöltött Új Évet kívánunk!**

Könyvek

E-könyvek

Folyóiratok

Apropó

Poszter Box

Simmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.

www.simmelweiskiado.hu

LEGENDUS KÖNYVESBOLT

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.

Tel.: 210-4408, 459-1500/56353

Nyitvatartás: H-Sz: 9.00-16.00,

Cs: 9.00-18.00, P: 9.00-14.00

E-mail: info@semmelweiskiado.hu